

ЗДА ВЕСТИМУТЬ ДАЛІ АТОМОВІ СПРОБИ, ЯКЩО СОВЕТИ НЕ ЗГОДЯТЬСЯ НА ЇХ ПРИПИНЕННЯ

Вашингтон, — Джан А. МекКон, голова Комісії Атомової Енергії ЗДА, сповістив, що 3'єднині Держави є готові технічно відновити переведення атомових спроб, якщо Совсти відповіли пропозицію Заходу припинити атомові спроби на протят одного року. Американський уряд був рішеший на політику вичікуваня в цій справі, але тому, що Совсти продовжують інтенсивно здійснюваня своєї програми атомових тестів, ЗДА вже в найближчому часі відновлять запливану програму американських атомових спроб. Виступив МекКон із своєю заявою на пресовій конференції, першій з того часу, як тін перейняв уряд голови Атомової Комісії, що було вліпні ц. р. 3'єднині Держав і Велика Британія запропонували були припинення атомових спроб на протят одного року, що мало б початися в п'ятницю цього тижня, значить того дня, коли в Женеві почнеться спільна західно-совстська конференція в справі випрацювання міжнародної системи інспекцій атомових спроб. Як передумову для цієї пропозиції поставлено вимогу, щоб Совсти припинили також свої атомові спроби і щоб погодилися на розробраня теж в інших ділянках. Із своєю пропозицією ЗДА і Велика Британія виступили спочатку на Форумі Об'єднаних Націй, але ж там Совсти, що пропозицію відкинули, заявляючи, що вони неусті перше доріання західним державам у

**Хемік д-р В. Дж. Мирфі остерігає
проти СССР**

Нью-Йорк. — Ректор Американського Товариства Прикладних Хімічних Журналів д-р Волтер Дж. Мірфі остерігає американську хімічну індустрію проти того, щоб не продавала СРСР відомостей про „секретні хімічні процеси“. Він сказав на зборах хіміків і хімічних інженерів, що ситуація з жадливістю тому, що представники СРСР явно заявили про свою охоту вати ту відомості про хімічні процеси, або також інших країнах (Англії, німеччині, Франції тої). Д-р Мірфі заявив, коли вільний світ вможе СРСР конкуренцію в хімії, то це значить, що припущемо холодну війну, яку в деяких лузах вже веде Москва в інших країн світу.

**Врятовано 12 вуглекопів, які були
6 днів під землею**

Спрінгфілд, Нова Шкотія, Канада. — 29-го жовтня сталося рятункової бригади діало до 12-ох вуглекопів, які були засипані в копальні 6 днів тому, і які зумили повідомити своїх рятівників, що вони живі. Ці робітники с в шибі 13.000 стій під землею. Один із них мів через руру сказати до рятівників: „Нас с тут 12, приййдіть, і заради Бога врятуйте нас!“ Він казав, що всі здорові, але мають велику спрагу. Засипанні вуглекопи подали при допомозі рури гаявчої кави. Давніше ім пе-

редавали харчі тоною рурую, яка була вкладена грубушої і сильнішої. Сподіюється, що може більше живих між тими копами, які були засипані в іншій частині 6 днів тому, слаба на це надія, бо тилокопам не можна було тило харчі ані води. — У мерсвіллі, Вест Вірджіні копали тіло останнього вуглекопа, які були засипані в копальні, і які всі живі від газів. Три дні тому 2 вуглекопи були вбиті під час пильозів в копальні в Вест Вірджіні.

В АМЕРИЦІ

● 56-річний «божественний» бомбувальник Джордж Метескі, який апропо до років підкасу був у Нью Йорку 32 саморобні бомби, і якого 19 квітня 1957 року відвезли до шпиталю за діягозою швидко смерті, живе і досі, бо лікарям вдалося припинити діяння «вистівної туберкульозу». Але досі не вдалося його «вистів» виключити і він залишається в шпиталі в Бокіні.

● Влодзімір міста в Нью Йорку діє сингагоги при 5-й вулиці 28-го жовтня вранці вб'є 31-річний Гаррі Калдерон із двома ножами в руках, вибавши при тому шибів в дрехар. Ортодоксійні жиди, які там молились, кинулися до нього і розб'юли влізціни, кинувши його на землю, а деякі почали його бити. Незабаром прибігла до сингагоги поліція, якою Калдерон тепер втілює, хоч даніше від неї втікав, бо він був пограбований шюфера Імперію, забравши йому 15.00 доларів.

● Аргентина дістала 100 мільйонів доларів кредиту від ССРСР, за яку кої суму вона купить в СРСР машинерії, по-

трібною до верчення на трібуно. Цей кредит є на 70 Аргентини, сплачуватиме своїми товарами.

● 4-разні пострелена в народила здорову дитину Давні в Каліфорнії, 22-18-річна дружина Нені Маллеса Кеннеді, який стріляння до жінки забиває години після цієї ката-лікі при допомозі «дикої операції» видобули з дої жінки здорову 6,5 фунти. Лікарі витягнули матері три кулі: з раменів і шлунка. Жінка є в ному стані.

● Колишній президент С. Труман написав у с журналі «Лук», що це є справедливо» критикувати зидента Азенагера за коростає за гелікоптера і приватних подороже, але Президент грас в гол відпочинку. Труман при-коя колись шоденник «Трібюн» діставав аттест на вістку про те, як Труман дідав державним кою до хворі матері.

МИСТЕЦЬ ОЛЕКСА ГРИЩЕНКО НА ВІДВІДИНАХ У ЗДА

Нью-Йорк. — В понеділок 27-го жовтня причалив до місцевого порту на кораблі „Мавританія" один з найбільш побажаних гостей — світової слави український мистець-маляр Олекса Грищенко, разом з дружиною, на відвідини в цій країні. Мистець, як відомо, постійно живе у Франції. В середу, 29-го жовтня, п. Грищенко разом з дружиною та в товаристві мистця Святослава Гординського та інж. Євгена Сумка, в домі якого в Есбери Парку, Н. Дж., мистець зупинився, відвідав Редакцію „Свободи" і головку канцелярії УНС-ою та разом із згаданими і в товаристві гол. передсідника УНС п. Дмитра Галичина, гол. секретаря д-ра Я. Падюха, гол. касира Р. Слободяна і ред. А. Драгана був гостем на обіді. Мистець привіз зі собою понад 20 нових своїх творів для виставки, що їх готує Об'єднання Мистців України в Америці в приміщеннях Українського Інституту в днях від 16 до 30-го листопада ц. р. Разом на виставці буде понад 40 олійних малюнків п. Грищенка з часів від 1921 до 1958 рр. Буде це ретроспективна виставка, яка збігається з 75-літтям мистця. Одночасно мюнхенське видавництво „Дніпрова чайка" випустило гарне видання Грищенкових спогадів про його молоді роки на Ук-

раїні п. з.: „Україна моїх блакитних днів", які вже раніше появились французькою мовою та були прихильно прийняті французькою й українською критикою. Сам мистець вітшається добрим здоров'ям та молодечим виглядом, а довіг роки перебування поза Україною не тільки збільшили його любов і тугу за Батьківщиною, що є головною темою його розмов. Мистець з великим саентизмом згадує свої молоді роки на Україні та свої знайомства з Гринченком і іншими найвидатішими її постатями української історії і культури того часу. Мистець не скривав свого великого одушевлення всіма добрими проявами українського життя і творчості.

Мистець Олекса Гриценко

Алнори називає демонстратів „партією песимістів“

Вашингтон. Голова Республіканського Крайового Комітету Мід Аппорна сказав, що коли 1858 р. деякі англичани, що демократи — „тартія пессимістів, слабости, пашиків і невідповідальности...“ Аппорна наводив 23 заяви демократичних політиків та організацій в цьому році, в яких передбачалося економічному депресію. Аппорна каже, що ці дедемогогічні заяви демократичних політиків мали на цілі застрашити американців та їх політиків, щоб пізніше скористатися з витвореного хаосу. На думку Аппорна, демократи зовсім не мають довіри до економічної американої системи. Бо ці не розуміють Ширення пашиків почали демократи вже 21-го лютого коли Демократичний Крайовий Комітет ухвалив резолюцію про те, що „депресія спадізувала всю країну“. Найстарший республіканський сенатор Стайлес і Вріджсдейк очолює Республіканську Сенатську Політичну Комісію, заявив, що демократи допомагають ворогам, коли атакують закордон. політику ЗДА.

Дует замість дуелю між Труманом і Ніксоном

Вашингтон. — Крайовий Пресовий Комітет у Вашингтоні, знаючи про не дуже то велику приязнь між колишнім президентом Гаррі С. Труманом і віце - президентом Річардом М. Ніксоном, запросив їх обох на виступ у своїх приміщеннях, де вони мали б відіграти дует на піанно. Незадовго під час виборчої кампанії віце - президент Ніксон називав Трумана „ридарським юловником“, на що Труман навіяв, що ці слова віце-пре-

Президент найменував Віглсворта на амбасадора до Оттави

Вашингтон. 29 жовтня президент Айзенгауер наймає грав на амбасадора до Канади колишнього республіканського посла з Массачусетс Річарда Б. Вігслорта, який 10 років заступав 13-й конгресовий дистрикт в Конгресі. Вігслорт займає становище цілця Лівінгстона Т. Мерчен-

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

- Уроchисті Наукову Конференцію для вшанування 40-річчя Ісистопадового Злочину, організовану Науковим Товариством ім. Шевченка в ЗДА в суботу 1 листопада 1958. Відкрили конференцію ген. Павло Шандрук і з доповідями виступлять: проф. М. Заклинський, проф. д-р М. Андрусак, сотн. д-р Іван Козак та ген. П. Шандрук. Почнеться конференція о год. 6-й вечора в залі НТШ при 302 - 404 Вест 13 4-тї у Нью Йорку.
- 63-тїй українц. Тижню у Нью-Йорку. Фіналдефї, номер 2, вийде рано дня 26-го жовтня ц. р., після грабувочного нападу на його і важкого побиття грабїжником. Спричинника нападу, якогось Генрі Аїмса, поліція у-в'язила. Покі́йний залишив дружинку Анну, сина Василя і дочку Катерину.
- Інавгурація 10-го року „Академічних Вихадів“ у Випускній відбулася в неділю дня жовтня ц. р. у таварниці Народному Домі. Інавгурація доповідь про Наукові Конгреси в 1958-ому році“ прочитає проф. Ярослав Рудницький, учасник деяких із цих конгресів. Дискусію, що відбулася після цієї доповіді, провів д-р М. Мандриха.
- Зїзд організації Союзу Українців Саскатоуїни провів ці Єсакчеван у Канаді відбувся в днх 31 жовтня і 1-го листопада ц. р. у Норктом Саск. На Зїзді був виголошений низка доповідей і обговорення справи будови нового Інституту в Саскатоуї. Головиним промовцем під час бенкету, що відбувся в суботу 1-го листопада буде д-р Ді Фарина.

НОВИЙ ПАПА ЗВЕРНУВСЯ З МИРОВИМ ЗАКЛИКОМ ДО ВОЛОДАРІВ СВІТУ

Таврує переслідування Церков за залізною заслоною

КОНЦЕРТИ НАПЕЛІ БАНДУРИСТІВ В ЄВРОПІ ЗДОБУВАЮТЬ НАЙВИЩІ ПРИЗНАННЯ

Мадрид, Іспанія. — Сміло можна ствердити, що концерту Української Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка під керівництвом Григорія Китастого і Володимира Воїни-ка з Дмитрою здобувають не лише найвищі признання європейської критики, але і серця європейців для української культури. Прикладом цього можуть послужити виступи Капелі в Мадриді, столиці Іспанії, та в Барселоні. До загального успіху капелі причиняються і включені в її програму виступи танцювальної групи "Орлик" з Англії.

Гості-капелани, очікувані з різних почуваними невеличкою, переважно студентською українською колонією в Мадриді, нарешті приїхали. Настав незабутній вечір 22-го жовтня.

За півгодини до концерту, а голі репрезентативної (і дуже дорогої!) залі Палацю де Музіка почала збиратися публіка. Вже по зовнішньому вигляді кожний міг спостерігати, що це не принагідна публіка з вулиці. Жінки в багатих вечірніх сукнях з дорожочисними футрами, чоловіки деки в смокінгах, більшість в темних вечірніх святкових убраннях. Серед цієї публіки були: міністер сільського господарства Еспанії, еспанські генерали, високі службовці еспанського міністерства закордонних справ, голова комісії для автономії енергії, відомий у світі проф. Отеро, десяті професорів високих шкіл Мадриду, письменники, журналісти, члени визначних аристократичних еспанських родів (напр., князь Медіна-Велла). Одним словом, найдорівша мадридська публіка. З чужинських запрошених гостей були амбасадор ЗДА в Еспанії, Дж. Дейвіс Ладж, який був почесним патроном концерту, генеральний консул ЗДА п. Влейк, культурні аташе амбасди п. Маліген, бувший амбасадор Куби

Пастернак зрікся нагороди Нобеля

Москва. — Совєтський письменник Борис Пастернак який дістав в минулому тижні нагороду Нобеля з ділянки літератури, вислав депешу до постійного секретаря Шведської Академії наук, яка розподіляє нагороди Нобеля д-ра Андерса Остерлінга, що віткріється тієї нагородою: «уваги на погляди, висловлені щодо тієї почести, у спільноті до якої я належу». Він просив не поєднувати собі того його «добровільного» звання, як вияву злої волі. В першій депеші, висланій негайно після отримання вістки про призначення йому нагороди Нобеля. Пастернак писав, що він є «безмежно вдячний, зворушений, гордий, збентежений і заклопотаний». Закордонним кореспондентам, які відідали його в підписні «дачі», що є власністю Спільни письменників, з якої викинули Пастернака, він запевнявав, що рішиться зрестися нагородою Нобеля «сам, без порозуміння

навіть з найближчими приятелями». Однак однаково Штокгольмі, як і в усьому світі ніхто не сумнівався, що це зречення прийшло під тиском збоку більшовиків. Грош великому зібранні московського Комсомолу, на якому виступав і Хрущов, голова тієї організації Володівір Смічварієв закликів Пастернака щоб він вийав з Совєтського Союзу до «капіталістичного раю», що його ніби Пастернак прославляв. Водночас знову лягло Пастернака «пашивую віщюю» і «схотомою». Однак Совєти з задоволенням прийняли признання нагороді Нобеля з ділянки фізичного совєтським ученим вони приїдуть на церемонію роздачі нагород. Остерліє заявив, що протягом року Шведська Академія триматиме в резерві \$41,000, з яких зв'язана нагорода Нобеля, потім або дадуть ті гроші ішому лауреатові, або звернуть до Нобелівського фонду.

Нанада вислала жінку-амбасадорку до Ізраїлю

Єрусалим. — Канада уперше вислала за кордон свого амбасадора — жінку. Місс Маргарита Мітгер стала амбасадоркою в Ізраїлі. Вона служила раніше в консуляті та потім була шарже д'аффер в канадійській амбасаді в Ізраїлі. Цікаво, що її вірчі папери підписала також жінка — королева Єлизавета, а прийняття її в Ізраїлі також жінка, — містер закондирних справ Гола Маор, колишня вчителька середньої школи в Мілвоу в Америці. Свої вірчі документи канадійська амбасадорка вручила таким мужчизні — президентові Ізраїлю, Бенюві Ці-

Рим. — Першою зовнішньою дією нового Папи Івана ХХІІІ був заклик, що володарів всіх країн", щоб вони погодились задля справедливого миру у світі. Свій заклик Папа зробив у промові, яку вголосив до кардиналів після відправлення першої своєї, в характері Папи, Богослужби в Сикстинській капелі, яка офіційно закінчила конклаву. Іван ХХІІІ просив був кардиналів після вибрання його Папою, щоб вони ще на один день залишилися у Ватикані і так вони й зробили. Водночас Папа визначив найбільшій вістонок 4 листопада ц. р. на свою коронацію. Чи церемонія покладення тіарі на голову нового Папи відбувається всередині собору св. Петра, чи на балконі, на очах десятків тисяч народу, як це зробив Папа Пій ХІІ, ще не відомо. — У своїй промові, яку надавано через західно- європейське радіо - сіть, Папа спершу просив Бога дати йому силу й оселити його духа задля виконання наложеної на нього величезної місії. Опісля він сказав, що є духовний світ від кардиналів, аь до рядових духовників і всіх чоловіків та жінок, що діють у користь Церкви. "Як ми робимо це супроти Захід. Церкви, з такою самою батьківською любов'ю обіймаємо Східню Церкву. І відкриваємо наші серця і рамена до всіх тих, які відділені від Апостольської Столиці, де сам Петро живе у своїх наступниках. . . Ми жальче прагнемо їхнього повороту до дому спільного Батька".

Повинна бути одія настав і один пастир... Вони не вернуться до чужого дому, тільки до свого власного, того самого дому, що був осідлом, який основили віруваннями і їхні предків, які прикрашували його своїми чеснотами..."

Остання частина промови Папи була присвячена сучасній ситуації у світі, проблемі миру і розброси. "Хай буде вільно нам звернутись з нашим закликом до володарів всіх країн, в руках яких спочивають доля, добробут, надії всіх окремих людей. Чому не можна б остаточно поладати угоду і розбіжності? Чому дуроточності людського генія багата народів в більшій мірі обертається на приготування інструментів смері і знищення, ніж для зросту добробуту всіх верств громади, особливо ж бідних класів. В дальшому Папа признав трудності міжнародного розуміння та вказував на потребу будівляти й упертості у змиренні до миру. Однак Папа й поручав миру задля миру, тільки таким мир, який будується опертим на волі і справедливості. "Назва миру солодкий, але суть його в його здоров'ю. Бо існує велика різниця між миром і невідлечливим. Прагданий мир — це спокій у волі". Папа каже, що миру не може бути, поки він не прийде в серцях тих, що про нього рішають. Тому тільки релігія може надхнути, скріпити і засередити людські уми. Папа просив Господа, щоб освітив уми і серця мужів, які пізнали б дійсну правду. — Окрім уступ у своїй промові Папа присвятив "списком, духовників, релігійних сестер і всім тим, які живуть в країнах, де Католицька Церква позбавлена взагалі або частинно своїх святих прав, і вони безжально переслідують, їхні дії пастирі висилали на заслання, спугували в пресовані у виконувати свої духовних обов'язків. Хоча щоб вони знали, що ми полюбляємо їхні терпіння, їхнє жаль і горець, та що благаємо Бога, джерело всіх благ, щоб Він змочив край людського переслідуванням, які не тільки підірвали спокій і добробут народів, але й створює несквасий суперечності до модерної цивілізації, до природних прав людини від найдавніших часів".

Свою промову Папа вголосив по-латині. — Папа признав 70-річного монсеньєра Доменіко Тардіні своїм державним просекретарем: ставшице у Ватикані, що рівняється позиції міністра закордонних справ.

Англійські консерватисти проводять широкі соціальні реформи

Лондон. — Після відкриття 4-ої сесії 300-ного англійського парламенту королевою Єлизаветою, наради парламенту розпочалися від промови прем'єра Герольда Макміллена, який поширив і уточнив загальні завдання, висловлені у престольній промові королеви. Центр ваги покладено там на соціальні реформи. Уряд заговдає скасування ряду надзвичайних прерогатив державних властей, існуючих ще від останньої війни, у користь поширення індивідуальних прав громадян. Реформи в ліберальному дусі мають торкатися старечих пенс, опіки над умово хворими, збільшення числа народних шкіл і вчителів і т.п. Макміллен за іронію і сарказмом відкинув закони соціалістичної опозиції, маючи б його консервативний уривав деякі свої проєкти від цієї соціалістичної програми. „Ми казав він — не потребуємо згодитися у ваші політичні дрібні одяги“. Ціла промова Макміллена була навіяна оптимізмом. Він заповідав далі ший зріст загального добробуту в Англії, який м.і. м. проявиться у збільшенні збуті авт на внутрішньому ринку. Макміллен палко осприявав становити соціалістичне баче б авт все ще було предметом люксусу, доступним тільки для багатії.

У С В І ТІ

● У Лондоні судили 47-річного Го Вільяма Муді, який з «милосердя» убив свого 11-річного сина, що Патріцію, що від 3-го року життя була хвора на епілепсію і не могла сама ходити і їсти. Коли заховала мати, весь титар опини над нею й іншими дітьми апав на батька. Він отруїв її аркотниками, тримаючи в обіймах, коли вона не змерла. Другий сказав, що донька «спала і не терпіла». Судді пхикали, слухачи розповідь оскарженого. Його засудили на найменшу кару — три роки в'язниці.

● Пресвідкі за Румунії до Відня оповідають про таємно напружену атмосферу. Румунське селянство до краю обурене комуністичним правлінням. Комуністи переводять масові арештування, пачаючи арештування за зрадок. Мадяри щиро пишуть віленські газети, ініціюючи військові дії.

● У Західній Німеччині арештовано 33-річного морського летуна лейтенанта - командора Гюрста Людвіга, його замінило сестру, її чоловіка є ще одного летуна, приятеля тієї розвідниці, за шпигунство на користь большевиків. Батько того летуна є полковником у східно - німецькій армії. Гюрст Людвіг дістав

детунський вишкіл в Америці. Офіційно повідомлено про після двохтижневого сидіння веденого у строгій тайні.

● У Римі дають розкупувати поштові марки за 20, 15, 25 і 60 лір, які Ватикан випустив у зв'язку зі смертю Папи Пія XII. Філіалісти припускають, що з вибором новопалиці ці марки будуть уневажнені, а їх нерозподілених наклад буде знищений. Тому вартість марок зростає десятикратно.

● Комуні - мадлярський уряд дозволив вихідати до Ізраїлем жидкам, які мають в Ізраїлі членів родини. На Мадяри живі ще 70,000 жидів. Комуністи заборонили вилізти жидів 1953 році. Багато їх скористалися нагоди мадлярської революції і масово втекли до Австрії.

● У Ватикані, з невідомою причиною, збільшено до двох кардиналів для вибору нового Папи, одного з швайцарів, членів ватиканської військової розвідки. В офіційному повідомленні сказано лише про «легковажне відношення до службових обов'язків» того воєнка. Він був причислює відслідкати до Швайцарії.

СВОБОДА

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879 Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріали

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПОЛІТИКА

На прийнятті для представників американської чужомовної преси в рамках передвиборчої кампанії республіканського кандидата на губернатора стейти Нью-Йорк, Нелсона Рокфеллера, в Нью-Йорку минулої п'ятниці, деякі промовці зі стейтсменів штабу даваної партії кепкували собі з "політишенів" і згадували про політику, як про "брудну справу" — "дирти бізнес". Забравши наприкінці бенкету слово, сам Нелсон Рокфеллер виступив проти такого окреслення. Він признав, що в політичному житті, очевидно, також проявляються нечесні комбінатори, але це, мовляв, діється в усіх ділянках — так само в промислі, купівлі чи в різних професіях. Покликавшись на власний досвід, Рокфеллер підкреслює, що він просто не зустрічав людей, які своєю поведінкою опоганювали б політику, зате раз-у-раз бачив і бачить чоловіків та жінок, які всі свої здібності, свій час і здоров'я присвячують політиці, інколи з поважною шкодою для свого майнового стану та для власної родини. Тому політику треба вважати радше за почесну, важку й відповідальну службу народові.

Цей зворот у промові Рокфеллера мав подвійне значення: він висловлював, чому саме Рокфеллер, один із найбагатших людей у світі, товче собою диями й ногами по вітах і зборах, побиваючи за вибір на стейтсменів губернатора, і чому саме привабливі кількості журналістів та осіб із громадсько-політичного світу килкадцять національних груп Нью-Йорку зреагували на той зворот у промові Рокфеллера спонтанними оплесками. Амбіція — бути обранцем народу на високе становище в державно-політичній адміністрації — це такий самий здоровий і позитивний вияв, як здоровий і похвальний гомон з активності займатися політикою. Бо політика — це не забава і не "бізнес". Тільки ті, які мішають політику з політиканством і не розуміють суті політики та її завдань, обізнані про її різні, викривляють, дискредитують і зневажають. Але це, на щастя, як підкреслює Рокфеллер, винятковий випадок. Частіше трапляється, що з купівлі нечесні одиниці роблять шахрайство чи з економіки обман, аніж з політики "брудну справу". Вона була, є і буде високою поважною і великою справою: керування долею народу та нормування його взаємин із зовнішнім світом.

Правда, під час виборчих кампаній, які тривають відносно короткий час, приходять до всьох перелічень, більше або менше безпідставних обвинувачень, "натяганні" всілякі аргументи та гострі вислови. Але навіть це можна вважати за те криве дзеркало, в якому виразніше видно політичні недомогання і успіхи, очевидно під умовою, що маєте до діла з політично виробленою успішністю, яка вміє відділяти зерно правди від агітаційної пошати та вміє сама за себе рішати. Серед такої політичної свідомоти виробленої маси громадянства мусить також і властива політика — керування державними справами стояти на відповідній висоті. Не дивно, що політичні науки належать сьогодні до найбільш завантажених, а політики до найбільш досвідчених осіб. Крім великого знання і не меншого досвіду, вони ще мусять відзначитися найвищими і найкращими особистими прикметами, як: сильною волею, чесністю і солідністю, працездатністю, енергією, ввічливістю і навіть фізичною витривалістю.

Міркуючи про політику взагалі не можна б закінчити без доброго короткого огляду в те, що можна вважати українською політикою. Вона у нас інша, ніж в державних народах, бо те, що державні нації мають оборонити, закріплювати і розбудовувати, у нас треба щойно здобувати. На американському терені — наше головне політичне завдання зводиться до поширення правди про Україну, щоб цим збудити для неї увагу і прихильність світу.

Коли мова про українську аназову політику у вільному світі, то з жалем приходиться повторити вже багато разів стверджуваний факт, що ми на неперманентно перебуваємо в стані "виборчої кампанії", себто постійно представляємо себе у передвиборчому кривому дзеркалі. Це є нашою найбільшою хвилюю. Бо коли для американського загалу досить кількох тижнів такої кампанії, і він з полетшею очікує першого вітатра листопада, щоб мати її вже за собою, то що ж тоді маємо робити ми, перебуваючи в такій кампанії беззастановно. І це, можливо, є одною з головних причин байдужності та втечі від громадського життя багатьох, колись навіть активних громадян. Зарадити в цьому можна тільки єдиним: припинити перманентну передвиборчу політику та взятися за справжню політику, яка в нашому випадку вимагає найбільш чесної, бо змагає до великої мети в обставинах великих перешкод.

КУЛЬТУРНИЙ ОБМІН, ЧИ КУЛЬТУРНИЙ ОБМАН

Не зважаючи на сьогоднішню дійсність, яка характеризується передусім існуванням двох взаємозворотних світів — світу західної культури і світу комуністичного варварства — існують тенденції наближення ці двох світів через так званий культурний обмін. Ці тенденції насамперед ідуть по лінії ідей інтернаціоналізму, який існує однаково і в західному і в комуністичному світах, передбачаючи всебітню державу з одною всеюдиською культурою. В січні цього року З'єднані Держави Америки підписали з Союзом Радянських Союзів договір про культурний обмін, внаслідок якого відбулась виміна деяких мистецьких імпрес між ними двома політично так далекими одна від одної державами. У ЗДА гостював між іншим балетний ансамбль Мойсєса, у СССР дала низку концертів Філадельфійська симфонічна оркестра.

Усі вимінні імпреси поладжувались дотепер за посередництва Державного Департаменту чи впливового пресарію Гуркока. Але Америка — це країна приватної ініціативи, і тому в ділянці культурного обміну знайшов місце також приватний почин. З американського боку — це не дивно, але підтримка приватної ініціативи з союзовського боку — вказує, що СССР має з цього користь.

Приватним ініціатором став колишній актор, а тепер директор радіовисланих "ЕфеМ" (файн мюзик) ВВАІ п. Берт Ковлен з Нью-Йорку, який ще в лютому почав старання про обмін радіовисланих програмами з Московським Радіом. Станція ВВАІ — це незалежна станція, яка передає головню класичну музику. Це вона перша в ЗДА передає протягом 2 1/2 години програму, що її виконав п'ятикласний Кліберн на Першому Міжнародному Конкурсі Чайковського в Москві. Зрозуміло, таке вирішення малої радіовисланої збоку офіційного Московського Радіо — не прикладове. Ще в грудні минулого року п. Ковлен звернувся до союзовської делегації за порадою, як дістати платівки з П'ятою Симфонією Лева Кніппера. Делегація порадила Ковленові звернутися до Юрія Пермогорова, який є американським кореспондентом Московського Радіо. Правда, Ковлен платівку Кніппера не дістав, але нав'язав близький контакт із Пермогоровим і став бувати в його мешканні на Ріверсайд Драйв. З'язок пригортався, бо Ковлен таки дістав деякі платівки з Москви, між ними Одинадцять Симфоній Шостаковича — перший запис на Заході. Для поглиблення співпраці Ковлен дістав запрошення до Москви, і під кінець липня цього року туди поїхав, забравши з собою понад п'ятдесят записів класичної і джазової музики на спеціальне бажання Московського Радіо. З Москви він привіз контракт на обмін програм Московського Радіо і радіовисланих ВВАІ в Нью-Йорку. У листопаді, коли відкриється в Москві концертний сезон, Московське Радіо почне пересилати Ковленові ко-

жного тижня повний концерт на дві-три години — нові твори союзовських композиторів чи твори класиків у виконанні найкращих солістів і оркестри, а взаміну Ковлен висилатиме бжичку програми у ЗДА — джазову, народну і класичну музику, як і каталоги та огляди музики. В нагороду Ковлен дістав ще платівку на 240 концертних годин із давніших концертів і право користатися програмами. Це означає, що лише за дозволом Ковлена інші радіовислани зможуть передавати матеріали, які доставляв йому Московське Радіо.

Чому такий вигідний контракт всемогутнього Московського Радіо з малою ньюйоркською станцією? Ясно вже знаємо з офіційного початкового культурного обміну, що виступи, наприклад, балетної групи Мойсєса принесли, крім мистецтва, ще й пропаганду. Тоді, як виступ п'ятикласного Кліберна в Москві не лише не приніс ніякої пропаганди американської музики, але, навпаки, цього п'ятикласника представляли там, як покритого злочинцем у ЗДА, і він вернувшись прославляв більшовицькі досягнення. У випадку Ковлена Москва зробила добрий торг на тій же базі. Музику, яку дістав і дістане Ковлен, славить московське більшовицьке ім'я. Музику, яку висилатиме він до Москви, використовуватимуть для пропагандистських передач, що їх у великій кількості пересилає Московське Радіо для слухачів в Америці. Ковлен стверджує, що зробив добрий "бізнес", йому зарплатять директори інших радіовисланих, не підозрюючи, що цей договір в акції культурного обміну є черговим "культурним обманом" Москви. Що так є, вказує натиск Москви на доставку їй платівок модерної джазової музики, молодих американських композиторів, за наявності платівки "Гад блес Америка", яка може бути потрібна більшовицям лише для пропагандистських цілей. Що більше, московські "культурні бізнесмени" під час своїх торговельних переговорів показували відверто нечесне обличчя. Вони пропонували панові Ковленові місце консультанта в справах московських радіопередач для Північної Америки за платню меншою, ніж його платня директора радіовисланих ВВАІ. Пан Ковлен не прийняв цієї пропозиції, але й не об'явився.

Т.

САДІВНИЦЯ (Уривок)

Коли із неба сонце опуска
Густим дощем
проминає золотисті,
Далеко видно з вашого садка
Блакитні яблудка
в розквітих листі.

Найкраще ви дали мені одио,
Як місяць повне,
Кругле, соковите,
Рум'яне і пахуче, як вино,
І силую живучою налите.

Милувний блиск
ковзав по листі,
Назустріч вітру
сад повстав невид,
А в ньому він кучері густі,
Як жовтий лист
в блакиті пересиней...

ІВ. ХОМЕНКО

"ЗЕЛЕНИЙ СЛОВНИК" — СИМВОЛ РУСИФІКАЦІЇ

Писати сьогодні про те, що Москва з холодною розрахунком і послідовно калічить і нищить українську мову — це значить писати про речі загальновідомі. Очевидно, московські комуністи радо і нехайно загалом злідили б "мову" (це слово вимовляють вони звичайно по-українськи, з неприхованою зневагою і глумом), як найгіршу ознаку відрубності нашого народу, яка на кожному кроці прикро ріже їм вухо. Проте, виходило б, можливість таких чин не має. Тим часом, "суверенна" Україна в своїй науці, літературі і пресі мусить обходитися без української наукової термінології (П 25 років тому офіційно заборонено, як "буржуазно-націоналістичну"), орудуючи урядовою, апропованною, дещо українізованою російською термінологією і зроспіваним лексиконом, з якого витиснено всі "архаїзми", "новотвори" та "нові слова" — тобто все, що витворив український народ десятиліттями, не пишучи на те згоди московських учителів.

До чого ж сіра, монотонна і вбога мова сучасної української преси в УССР! Без сумніву, в новосторонній Ігнатиї в на край світу закинутому В'стнамі аборигенів тих країн мають куди цікавіші і з куди багатшою мовою газети.

Тонкий розрахунок окупантів — знеохотити українською читача до друкованої українською мовою преси і змусити його в такий спосіб читати російські газети — треба думати, до певної міри, досягати своєї цілі. І також для цього в кожному обласному місті України, не кажучи вже про столицю УССР, поруч українських, виходять з тим самим змістом, але в далеко більшою накладкою російські газети, які легше читачі купити чи передплатити.

Однак, від якогось часу, внаслідок всеозного, "лібералізаційного курсу", в союзовській пресі на Україні почали виступати на мовні теми письменники, науковці, вчителі, студенти. Не так давно в друку була в Київському "Дніпрі" гостра рецензія Пилипського на український переклад "Політичної економії". Привертас увагу в тому ж журналі докладний і об'єктивний перегляд недолугі, засміченої москалізмами мови деяких молодих письменників О. Кундзіча. Інколи здаються, аж на диво відважними такого роду виступи людей, яким, очевидно, болить той став упослідження їхньої мови, в якому перебуває вона нині.

У "Літературній Газеті" (12 вересня ц. р.) якийсь С. Плячиди буквально кричить, звертаючись до союзовських газетарів: "Жадне чаріне слово, жадна словесна перлинка, народжена й відшліфована великим народом на протязі віків, не повинна пропасти, загубитися! Збираймо ж золоті перлинки, перетворюймо газету, журнальну мову в живу народну чарівну мову!" А звертаючись, зокрема, до працівників "райгазет", апелює до них такими словами: "Він же ходить щодня серед квітучого саду, серед великих покладів, золотих рослин..."

Плячиди укавав пальцем на тих людей, які нищать українське слово, душать і нівають українську мову. Але ж це — тільки унтер-офіцери русифікації, тільки технічні виконавці наказів, що їх воно дістають згорні. Та й тих технічних виконавців називав він дуже загальною: "колегами" і "людьми, що сидять по редакціях". Плячиди нарікає на Інститут з облудною назвою, функції якого якраз в тому й полягають, щоб "лепувати", щоб "науковими методами" каструвати українську мову, наближати її до "братньої". "Колег", яких згадує Плячиди, і ту "високоннаукову" установу, хоч би

них даних з жадної ділянки, одначе може бути вихідним, запінним пунктом до ширшого й основнішого опрацювання теми. Часто він доповнює матеріал наважання. Коли те мовою лекції географії є ріки й моря України, можемо прочитати одночасно з "Веселки" такі матеріали, як "Що бачила ріка Дністер" Л. Полтави, "Над Чорним морем" Н. Бури, оповідання "Чорне море" Л. Полтави, "Дніпро-Славути" Січеславця, "Як Дніпро йшов до моря" Софії Тобленчак. Коли діти вчаться про Карпати, відомості з підручника можна доповнити розповіддю В. Барагура "Карпати" та оповіданням Д. Саченка "Серед зелених ялин", що дає живу картину з життя верховинських чабалив. Лекцію про Полісся оживить розповідь Р. Завадовича "Полісся". Відомості про пожежничі копалки та природні багатства України діти сприймуть краще, коли прочитають з "Веселки" "Історію одного каменя" Ніни Наркевич, "Чорне золото" й "Шахтарчук" Г. Стеценка.

При навчанні історії вели-

чів нашої співучої мови! Чом же пишемо отак убого?"

Тривожні голоси перестороги чуємо й з іншого боку. В вересня ц. р.) пише професор львівського університету: "З українською мовою в наших ватах негаразд... Делкі наші ділячі сцени не дають про чистоту своєї рідної мови. Як не прикро, але навіть у таких найстаріших мистецьких колективах нашої республіки, як львівський театр ім. М. Заньковецької, можна часто спостерігати мовні огріхи... Не менше вражає той факт, що режисери тих чи інших театрів не знають літературної мови... Ні для кого не секрет, що в ролі перекладачів п'єс у нас інколи виступають люди, які не знають ні своєї рідної мови, ані мови оригіналу..."

Театр, як відомо, найвищий авторитет літературної норми. До театру іде мова, щоб послухати й навчитися чужої мови. Є істини, яких ніхто не заперечує. Одна з них це те, що театр без високої мовної культури не може існувати.

Але яка ж причина такого сумного стану з мовою преси, театру і радіопередач? Запитують редакції газет іх читачі. Нехай актори і режисери, нехай журналісти і газетарі, нехай працівники радіовисланих писатимуть і говорять поправно українською мовою? Нехай до "знаряддя виробництва", яке годуватиме всіх людей і їхні родини? Згаданий вище Плячиди знаходить і вказує пальцем на конкретних спричинців упослідження української мови. "Певна частина людей, яких він, — везе нещадну боротьбу з незрозумілими для них українськими словами. Такі люди сидять, скажімо, по редакціях газет та журналів, нещадно і педантично вислідують живі, запашні слова, які або не потрапили (чому? — В. С-ко) у підготовлені й видані Інститутом мовознавства словники, або невідомі для цих рабінетних учених... У працівників радіо незборима ненависть (!) до всього архаїчного... Крик боже сперечається чи боїть не погоджуватися з такими людьми. Розлютований колега хапав зелений словник, робить дивовижні маніпуляції над "зловолучним" словом, відтак радісно вигукне: "Немає!" Так, немає, бо для тих людей зелений словник чи не єдине джерело мови..."

Плячиди укавав пальцем на тих людей, які нищать українське слово, душать і нівають українську мову. Але ж це — тільки унтер-офіцери русифікації, тільки технічні виконавці наказів, що їх воно дістають згорні. Та й тих технічних виконавців називав він дуже загальною: "колегами" і "людьми, що сидять по редакціях". Плячиди нарікає на Інститут з облудною назвою, функції якого якраз в тому й полягають, щоб "лепувати", щоб "науковими методами" каструвати українську мову, наближати її до "братньої". "Колег", яких згадує Плячиди, і ту "високоннаукову" установу, хоч би

ку послугу віддадуть учите- леві й дітям такі розповіді і оповідання, як М. Грушевського "Про великого гетьмана Б. Хмельницького", Дмитро Байдя "Вишневецький", про Золоті Ворота, Почаївську Лавру, Печерську Лавру, "Козацька дитина" В. Вандурака і ін.

Матеріали з життя Т. Шевченка, І. Франка, Л. Українки, М. Шашкевича, М. Вовча, О. Олеса, В. Степаненка, М. Лисенка, М. Гайворонського дадуть допоміжний матеріал при навчанні української літератури, мистецтва, культури.

Український фольклор і побут можна пізнати з таких матеріалів, як "Вай-казка" О. Латурицької, "Галля вчиться гайбоку" Р. Завадовича, його ж "Колі блисне перша зірка", "Новорічні поспівальники" М. Маморського і т. п.

Для навчання природознавства можна покористуватися такими матеріалами з "Веселки": "Надбобриччя, жуки" і "Осінь листячок" О. Іваненко, "Павучки мандрівники" Л. Переведської, "Про бурого ведмеда, що його сон не брав"

ПОЛІТИЧНІ ПАРТІЇ ТА ГРОМАДСЬКА ОПІНІЯ

В Конституції З'єднаних Держав нема згадки про політичні партії, проте вони завжди відігравали важливу роль в нашому демократичному розвитку. Треба було організувати громадську опінію і таким способом впливати на формування урядової політики, і це стало функцією політичних партій.

Демократична партія, найстаріша з партій, що існують досі, базується на рухові, започаткованому у наприкінці 1790-х рр. віце-президентом Томасом Дж. Джефферсоном, який вважав, що принципи федералізму — партія, яка тоді була при владі, не пого-

дужувалась із Конституцією. Під час виборів 1800 р. Джефферсон та його послідовники довели свої ідеї до виборів, і Джефферсона обрано на президента.

Те, що Джефферсон і його партія зробили в 1800 р., становить найголовнішу функцію політичної партії при кожному демократичному устрої — організувати громадську думку і підготувати засадові голосування.

Американські виборці, із своїми двома найголовнішими політичними партіями, складаються з багатьох груп. Завдання політичної партії — об'єднати ці різноманітні расові та соціальні групи і погодити економічні, локальні та професійні інтереси, щоб створити репрезентативний уряд.

Щочотирі роки, починаючи з літа перед днем виборів у листопаді, кожна політична партія влаштовує збори для вироблення платформи — декларації партійної політики у найважливіших питаннях і програми, яку партія обіцяє виконати і яка може задовольнити різні елементи, що з них складається партія.

Після остаточного вироблення платформи, партія доводить її до відома виборців під час інтенсивної передвиборчої кампанії, очолюваної кандидатами від кожної партії і базованої на принципах партійної програми. Виборча кампанія влітку починається з виборів, які дають змогу створити власну думку та зробити відповідний вибір. Особливо вибори часто не розбираються добре в усіх складних питаннях політики і партійних платформ, політичні партії в своїх кампаніях допомагають формувати громадську опінію.

Голосуючи за республіканців або демократів, виборці обирають партійну лінію, яка найбільше відповідає їхнім інтересам, і таким способом оголошують свою волю. Партія, яка перемогла при виборах, через президента і членів Конгресу бере на себе відповідальність за переведення в життя бажання громадянської думки, висловленої під час виборів.

Таким способом політичні партії мають три основні функції: 1. керувати громадською думкою; 2. змагатися за перемогу при виборах і 3. переводити в життя побажання виборців.

Траплялося, що більшість громадянської не була задоволена платформами двох найголовніших партій. В таких випадках утворювалася третя партія. Ці менші партії звичайно утворюються з метою довести свою думку до громадянства в надії, що ця громадська думка примусить провідні партії прийняти їхню точку погляду. В таких випадках звичайно ця третя партія перестає існувати після досягнення своєї мети.

Теперішня Республіканська партія була колись третьою партією. Вона була створена в 1850 р. для розв'язання найголовнішої тоді проблеми — рабства. Але тоді обидві партії розколювалися, не погодившись щодо питання, жадна з них не могла зайняти твердих позицій. Республіканці дістали підтримку від прихильників ліквідації рабства в обох партіях і замість того, щоб впливати на обидві партії, самі набули такої популярності, що стали постійною політичною партією. В 1860 р. Абрагам Лінколн був обраний на Президента, і Республіканська партія стала однією з провідних партій. При традиційній "двопартійній" системі в ЗДА найпопулярнішою є та партія, яка стоїть найближче до громадської опінії.

Зар. Рада

В. Барагура

ЯК КОРИСТУВАТИСЯ "ВЕСЕЛКОЮ"

(2)

Коли дасмо дитині в руки журнал чи приступимо з нею до читання, мусимо зробити відповідний вибір матеріалу, залежно від віку і зацікавленості дитини. У випадку "Веселки" це необхідне, бо журнал обслуговує дітей кожного віку. Зокрема, треба це робити з дітьми молодшого віку, з якими не слід читати всі матеріали за порядком. Матеріал, призначений для старших дітей, треба пропустити, бо труднощі в його сприйнятті малою дитиною можуть відірвати малю від лектури. І власне тут знову опрацює себе засада зберігати окремі числа журналу — за рік-два дитина підросте, тоді можна дати їй прочитати ті труднощі, складніші речі. Тієї небезпеки немає з дітьми старшими: вони можуть читати з присмієм і пожитком

ну проблему твору, очевидно в межах, доступних даному віку. Якщо дитина раз дістане ключ до розуміння душі твору, вона згодом сама витягне критично поставитися до прочитаного й діяти до відповідних висновків.

Для прикладу згадаю про тріть кавки Лесі Українки, які хоч вміщені в трьох різних річках "Веселки", проте творять одну ідейну цілість, а саме єднає їх одна спільна проблема, яку хоче розв'язати Леся — проблема щастя. Шукання спільно з дітьми проблеми цих казок може послужити вчителеві темою для зразкової лекційної одиниці: навести дітей на відповіді — щастя в щоденній праці на прожиток і вирощення родиною (казка "Біда навчить"), щастя у змаганні до вищих ідеалів ("Метелик") і повного щастя, яке приносить вугришній спокій, рівновага душі, почуття сповненого обов'язку, взаємина родина любов, праця, що дає задоволення. Очевидно, розв'язати цих проблем треба шукати на рівні доступному дітям старшого віку.

Треба змагати до того, щоб постава дитини до прочитаного була наскрізь активна. Завдання дитини — переказувати прочитане, писати зміст, на прочитану тему давати власну композицію казки чи оповідання, захочувати її робити свої ілюстрації до матеріалу, укладати історії до готових ілюстрацій, укладати загадки, пробувати писати до журналу власні праці для куточки юних авторів, ділитися з редакцією своїми спостереженнями.

Хоч "Веселка" не є шкільним журналом, тобто періодиком, у якому матеріал був би синхронізований (узгоджений) з програмою навчання предметів, зокрема української мови, у школі, матеріали можна використати для гутірок, розповідей і писемних завдань, для словникових вправ, передусім збагачення словниці, для кореляції (пов'язання) різних предметів, наприклад, природознавства, географії, історії з українським народом у вужчому значенні (література, фольклор). Очевидно, матеріал у "Веселці" не подає вичерп-

них даних з жадної ділянки, одначе може бути вихідним, запінним пунктом до ширшого й основнішого опрацювання теми. Часто він доповнює матеріал наважання. Коли те мовою лекції географії є ріки й моря України, можемо прочитати одночасно з "Веселки" такі матеріали, як "Що бачила ріка Дністер" Л. Полтави, "Над Чорним морем" Н. Бури, оповідання "Чорне море" Л. Полтави, "Дніпро-Славути" Січеславця, "Як Дніпро йшов до моря" Софії Тобленчак. Коли діти вчаться про Карпати, відомості з підручника можна доповнити розповіддю В. Барагура "Карпати" та оповіданням Д. Саченка "Серед зелених ялин", що дає живу картину з життя верховинських чабалив. Лекцію про Полісся оживить розповідь Р. Завадовича "Полісся". Відомості про пожежничі копалки та природні багатства України діти сприймуть краще, коли прочитають з "Веселки" "Історію одного каменя" Ніни Наркевич, "Чорне золото" й "Шахтарчук" Г. Стеценка.

При навчанні історії вели-

чів нашої співучої мови! Чом же пишемо отак убого?"

Трибуна У.Н.С.О.Ю.З.У

Рік IV Жовтень 1958 Ч. 10 (53)

НЕЗВИЧАЙНИЙ МІСЯЦЬ

Воно було б пристописати вересень, як незвичайний місяць в розумінні доброго, в значенні додатному. Та, на жаль, так воно не є. Бо місяць вересень 1958 року, є незвичайним під таким оглядом, що на протязі останнього чвертстоліття це одиницький місяць, в якому наша організація виказує зменшення в членстві.

Починаючи від січня 1935 року, наша організація зростає постійно в членстві. Це значить, що впродовж 24 років не було ані одного такого року, в якому УНСОЮЗ не виказував би збільшення в членстві. Це збільшення, в деяких роках, було значне, а в інших роках дуже мале, однак воно було постійне і безперервне. Це збільшення становило в деяких роках тисячі членів, а в деяких — тільки сотні, але воно завжди було. Коли навіть в якомусь році були такі місяці, в яких наша організація виказувала втрату в членстві, то, проте, ми потрапили вказати в тому самому році, в інших місяцях, таку надлишкову в загальному числі членів, що замищували рік завжди з відповідним приростом в членстві. Звичайно, так було, що літні місяці, такі як липень і серпень, а деколи до них додучася і січень, були такі, в яких ми виказували деяку втрату в членстві, однак, це досі не було такого випадку, щоб ми виказували будь-коли втрату в місяці вересні, як це сталося цього року. Тому ми назвали цей місяць вересень незвичайним.

Воно не було б так прикро загадувати та писати про цей незвичайний місяць, якби не факт, що саме цього року наша організація веде окрему ювілейну кампанію за здобуття якнайбільшої кількості нових членів, з приводу 65-літ

СУСПЕНДУЙМО СУСПЕНЗИ!

Приятелі Українського Народного Союзу, а зокреба всі ті, що беруть участь в членських кампаніях, бо ними живо цікавляться, найбільше звертають увагу на кількість ново-присланих членів. Знаючи, що в наших місячних виказах більше число нових членів, вони вдоволено докидають, що вже вкотре починається грубими буквами новий комунікат головній канцелярії УНСОЮЗу про те, що досягнуто нове заокруглення членства нашої установи. І як же часто приходиться відповісти на питання, чому так повільно зростає членство УНСОЮЗу, хоч порівнюючи стільки нових членів прибуває до нього кожного місяця.

Тамсиною цього не трудно розкрити. Найбільшою проблемою УНСОЮЗу є не тільки придбати якнайбільше число нових членів, але і зберегти їх при собі. Великі тисячі членів річно здобуває наша організація, але й великі тисячі їх вона втрачає. Очевидно, великі числа з припиненням великих організацій. Великі установи мусять мати помітні втрати, адже ж люди виражають, закінчують свій період забезпечення і відходять, одержавши свою забезпеченну суму. Немало є таких, які переходять на пасивне членство. Іх грамота заплата в них вже більше не платять вкладах, а в слід за тим У.Н.С.О.Ю.З. у відміну до поодиноких інших забезпечених установ, не враховує їх в загальне число своїх активних членів.

Але не про цей убуток мова в цій статті. Він є б природний і непередбачений, хоча й неминучий. Але є інше джерело втрати членів, джерело непередбачене, несподіване і дуже шкідливе, як для УНСОЮЗу, так і для самих членів, які від нього відходять. Це так звані суспензи.

Що-місяця і що-року втрачають сотні і тисячі членів внаслідок суспенз. Багато з них повертаються до числа активних членів нашої установи, а багато відходять від неї безповоротно й назавжди. Яку велику шкоду для УНСОЮЗу роблять ці зловисні суспензи, нехай посвідчать числа за третій квартал 1958 року.

В місяці липня 1958 року УНСОЮЗ здобув 251 нових членів. Хто хотів би радуватися тим числом, здобутим серед часто тропікального гаряччя американського ліпня, в часі, коли більшість людей виїжджає на вакації, той дуже помилявся б. Це правда, що наші секретарі і організатори заслужили собі на велику похвалу за свою працю в самій середній літній. Але іх працю цілком зліла найнебезпечніша повторна УНСОЮЗу і його членства, якою є: суспенза. 254 членів

фії зі своїми 25 новими членами. Він і надальше залишався першочому всім присвячений 65-літтю „Свободи“ В. Колодій здобув 41 члена, а І. Олександрівський аж 51 членів! Третє місце здобув головний контролер інж. Степан Куропас, приславши у вересні показане число 14 нових аплікацій. Це тільки перший крок головного контролера й до кінця кампанії він запіває здобути бодай 50 членів. Тому дальша кампанія запівається не тільки цікаво, але навіть сензаційно.

Четверте й п'яте місце заняли також відомі переможці в попередніх кампаніях, які ще далеко не сказали свого останнього слова в цій кампанії і які ще не раз дадуть про себє почути, а саме головний радний з Торонто Богдан Зорич та успішний організатор з Віндзору Олександр Косіковський.

Я. П.

відійшло зі списків активних членів УНСОЮЗу внаслідок суспенз в місяці липні 1958 року! Тільки порівняти число здобутих нових членів 251 до числа суспендованих в тому самому місяці 254 й видно, як то суспенза зліла на нівець важку цілісність працюючих працівників союзних організацій. Суспенза не тільки зліла цілий організаційний набуток липня, але ще й забрала трьох членів, придбаних раніше. Коли ж додати до живих, які привела суспенза, ще смертність, перед чим згрозив великий графіт й інше, тоді не будемо дивуватися, що мимомо придбана сотень нових членів, ми закінчили липень дефіцитом рівно 80 членів.

Подібне спустошення в членських станах УНСОЮЗу зробила зловисна суспенза в місяці серпні і вересні цього року. В серпні здобули ми 263 нових членів, але водночас втратили внаслідок суспенз 182 членів. Тому, що суспенза була дедалі грішніша, того місяця ми здобули чистий приріст членства на 49 членів.

Але вже наступного місяця, у вересні, знову незмірно зростає жертва трагічної суспензи. В тому місяці ми здобули гарне число 307 нових членів. Але на жертву суспенз віддали аж 207 членів. І так, замість внести до УНСОЮЗу три нові сотні членів, ми внесли тільки сто й то не „на чисте“, бо в вересні померло 52 членів, передчасно згрозивши грамоти 57 членів, виплатили свої поліси й перейшли до групи неактивних членів (який У.Н.С.О.Ю.З. не враховує в свій активний членський стан) 85 членів й так мимомо великого числа доприсланих членів, в вересні УНСОЮЗ не тільки не придбав „чистого зиску“, в своїх членських станах, але ще більше, втратив 45 членів!

Трудно повірити, щоб установка, яка зуміла придбати впродовж вакаційного кварталу 821 нових членів, на саму суспензу безжалісно віддала 643 членів, отже майже повні 80 відсотків того нового приросту. І аж жаль подумати, як чудово розвивалася б наша установка, як швидко ми пішли б від одної заокругленої тисячки до другої, якщо б не та зловисна суспенза!

Що це за повтор та суспенза? Хто несе вину за неї? Як знизити її й усунути з нашого союзного подвір'я? Суспенза, це часове припинення в членських правах тих членів, які не виконали впродовж довшого часу своїх основних обов'язків у відношенні до своєї організації, не заплатили своїх членських вкладок. Тих членів УНСОЮЗ мусить викреслити з-поміж активних, повноправних членів, бо так каже закон й так наказує інтерес всіх тих, які совісно виконують свої обов'язання, перебуваючи із забезпеченням в УНСОЮЗі. Внаслідок суспенз, члени не тільки приносять шкоду своїй установі, але в першу чергу дуже загрожують своїм власним інтересам та наражають на небезпеку свої родини. Тільки після реактивування члена, він здобуває назад всі свої членські права й привілеї й загроз втрати, не рідко довгими роками оплачуваного забезпечення, відпадає. Тому в першу чергу повинні дбати про те, щоб не допускати до суспенз своїй членів близьких, бо суспенза помешчує або й зовсім каєсу цілий сенс забезпечення.

Не меншу вину, за більшість суспенз несуть Відділові урядовці, які не доповнюють своїх членів й не пригадують їм їхніх обов'язків та не попереджують їх про шкоду, яку вони самі собі нанесли, допускаячи до суспенз. УНСОЮЗ побудований на братських самопомогних основах. Тому він не має й, згідно із законом заборонено не може мати платящих агентів, які збирали б вклади та виконували б інші агентурні функції. Ці функції виконують в нас

виборні Відділові урядовці, які й за прийнятій функції відповідають перед членами своїх Відділів та перед самими УНСОЮЗом. Коли вони заведуть свої обов'язки, тоді вони нанесять шкоду і своїм Відділам і своїй рідній інституції, У.Н.С.О.Ю.З.

Тільки спільними силами союзного членства та Відділових урядовців знизимо найтежішню повтору, яка підлягає основі нашої установи — зловисну суспензу, яка вже надобре розпізнається та забороняється серед нашого членства. Тільки спільними зусиллями великої небезпеки, яку несе за собою суспенза для членів, усунемо суспензу зі щоденного життя нашої установи, й, усунувши її, заложимо тверді й певні підвалини під дальший, вже, можна сказати, віковий розвиток У.Н.С.О.Ю.З. метою якою є створити членів, сто тисяч свідомих громадян та сто тисяч будівничих нової Американської України.

ЩЕ ДО УСПІХІВ КАМПАНИЙ

Американський генерал Мак-Артур, якому не дали виграші корейської війни, є безсумнісно великим знаменем воєнного діла. Американці мали єдиний шмат землі й ліл пристані Пусан, як комуно-китайські орди перейшли границю Кореї і поперли наперед, щоб скинути американців з моря. Ті, що все люблять ширити в Америці паніку, приготували вже новий „Дункір“, приготували вже кораблі, щоб забрати залишенців з армії, обози і шпиталі.

А генерал Мак-Артур думав про що інше. Він не налякався ворожої маси, а приготував вивадику в Ічон, геть в шийці північної Кореї. Червоні припинили похід на південь, бо самі опинились в мішку, за яким знав Ічон. Коли Мак-Артур став питати, чому заважувати свій успіх і як він міг з трагічної ситуації виперти в четверте сильнішого ворога по границі Кореї, та ще й грозили йому за рікою — Янтсе, він відповів, що свій успіх завдячує ініціативі і тайній несподіванці. Він зовсім не вдавався в довгі розмови про генеральні сили свого штабу, а збув кореспондентів кількома словами.

І так в кожній кампанії, в кожній чинній, а в нашому випадку організаційно-союзній, успіх залежить від ініціативи і несподіванки. Висновок, Ютика, Трой і інші малі міста, що збились тесно в кампанії в честь „Свободи“ на перші місяці, є власне, завдяки ініціативі людей, секретарів Косіковського, Гавриляка чи Колодія. В малих громадах українського скучення наші першуні виказали ініціативу. Не затемиш їх Філадельфія, Нью-Йорк, Торонто чи навіть Шікаго, бо не може тут бути ніякого порівняння. Як в Ютиці вже 75% українців належать до УНСОЮЗу, то вмірні цією самою міркою Шікаго, повинно там бути 30 тисяч союзників, а з всього міст. На виправдання великих міст можна хіба сказати, що багато людей ніде не показують, ніхто про них не знає, а величезні терні і т. п. В малих громадах люди більше держаться разом, до одної чи

двох цехів і на одні і ті самі імпреси ходять. Отже, легше їх контролювати й „зловити“, легше членів великої громади, розсіяних на великому просторі американських метрополій. Історія малих громад, де були люди ініціативні, це така, що там не було стільки організаторів і їхні успіхи треба захищати на їх конто.

У великих громадах роками сиділи й сидять сталі організатори УНСОЮЗу і хоч секретарі чи інші урядовці Відділів здобували членів, то не можуть собі і приписувати заслуг, бо тоді вони „лишилися б красю чужого шир'я“.

В чому ж лежить ініціатива? Чи лише в тому, щоб стукати в двері чи дзвонити дзвінком? Чи в тому, щоб автоматом чи шийні агітати по великому терені без успіху? Ні! Успіх кампанії лежить в концентрації сил на малому відношенні на те, щоб не втратити сил, не розпорозувати їх. Такою „концентрацією“ у великих громадах, де люди ходять до кількох цехів, йдуть на десятки імпрес, є саме Окружний Комітет Відділу. В них збігаються всі ініціативи і несподіванки, „ударів“ і дій, які мобілізують людей і концентрують до праці. Окружний Комітет має свої правильники, які кажуть, що вони мають робити, але без ініціативи буди правильники є мертвою і апарат безрозрайний.

Окружний Комітет по всім Америці крім Річмонд Зборів, й організування прогукують на Союзівку (на сході), мусять давати щось членам за життя, бо по смерті платити УНСОЮЗ, а мала обслуга братів при похоронах з рік добра й благородна і навіть дуже потрібна, але воно нічого в членів УНСОЮЗ не залишає. Конкретно, яку амуніцію? Отже, Окружний Комітет має подбати, де цього члена нема, про великі Народні Дому, де така концентрація союзних сил відбувається б. Де таких домів нема, а бачи велику концентрацію людей на хідних перед малими локаліями, невідимими великої громади і великого УНСОЮЗу та їх Відділів. Чи є гроші на те? Громида в Джерзі Ситі показала, що є гроші і на „малі“ Союзівку на Заході. Як є гроші з Платонів Станіах, СУМ-І, ОДВУ і інших організацій новоприбулих на купно власних осель і домів, то є напевно і в союзних громадах, що ті організації мають ініціативу, отже мають й успіхи.

До „амуніції“ належать теж такі справи як Ялінка для Союзівки Літей, Спортсмена Лі-га Молоді, можна подумати ще інші справи. Різко недалеко, а котрі Окружні Комітети подумали вже про Ялінку, про св. о. Миколая? Або про підвізання, про круглі? Це притягасе молоді. Це тільки малі приклади з великого арсеналу можливостей у союзній організаційній кампанії. Використовуймо їх а успіх буде неважким.

Кажі Ви власність себе політичним емігрантом — забавляючись Україною, то знаєте про великий вклад Українського Народного Союзу в змагання за права України та українців. Ви напевно свідомі обов'язку бути членом цієї організації.

Цей наш справжній рекорд ми повинні не тільки вдержати, але ще й поліпшити тепер і в майбутньому. Тим часом, з канцелярії УККомітету інформують, що каса Народного Фонду, не зважаючи на факт, що вже за кілька місяців, бо в лютому 1959 р. має відбутись черговий Конгрес, майже порожня. Саме тепер, як УККомітет розпинує та відконалив свій апарат для виконання своїх важливих завдань, як він має всі об'єктивні дані на те, щоб виконати свої повинності у відношенні до Америки і України, заведення таких повинностей з боку нашого громадянства йому це унеможливило.

Маючи це все на увазі, звертаємось з гарячим заклинком до всіх наших членів та всіх Відділів УНСОЮЗу, щоб вони платили свою членську вкладку до УКК та свій національний даток до УНФонду та ще й склали на його шляхетні цілі свою щедру жертву. Члени і Відділи Українського Народного Союзу завжди були в авангарді сповняння своїх національних повинностей, здобуваючи для себе та своєї організації заслужену славу найсвідоміших громадян і найбільших патріотів. Докладімо всіх зусиль, щоб цю славу не тільки зберегти, але ще й збільшити!

Степан Куропас

НАША ПОВИННІСТЬ

Точне і совісне виконання своїх повинностей належить до найбільших чеснот людей і їхніх організацій. Людина, що солідно виконує свої повинності у відношенні до своєї родини, своєї громади і свого народу, як і у відношенні до себе самої, втілюється, загалом, не тільки великою увагою і пошаною серед свого осточення, але і своїм власним щастям та добробутом. Те саме і з громадськими організаціями. Вони бо творяться для певних конкретних цілей, отже перебирають на себе певні повинності і їх завданням та обов'язком є ці повинності виконувати. Організація, що виконує свої повинності, має довіря серед загалу, а слід за тим вона росте і розвивається.

При цьому завжди треба пам'ятати, що коли ми особисто, чи коли наша організація, не виконуємо своїх повинностей, то ми рівночасно утруднюємо виконання таких своїх повинностей іншим і через нас терпить і наша родина, і наша організація.

Очевидно, що коли мова про членів Українського Народного Союзу та їх Відділи, то їхньою першою повинністю є дбати про добро і розвиток своєї організації, яка зі свого боку і в їх імені виконує свої повинності з прикладною точністю і солідністю, як у відношенні до своїх членів, так і у відношенні до всієї спільноти. Проте, для поліпшення немає жадних меж. Отже всі ми і в кожній галузі можемо добитись більших і кращих успіхів, як виконуватимемо точно і солідно свої повинності.

Які ж ці наші найактуальніші повинності сьогодні? Очевидно, що тут у першу чергу ми повинні мати на увазі нашу організаційну кампанію, бо прислання кожного нового члена до УНСОЮЗу, ми виконуємо рівночасно кілька таких дуже важливих повинностей. По-перше, ми цим починаємо сміло до росту і розвитку нашої організації. По-друге, ми робимо велику прислугу здобуту членові та його родині, отже сповнили свій обов'язок у відношенні до свого ближнього. По-третє — ми включили ще одну людину в наше громадське життя та збільшили нею наш громадський потенціал і тим самим збільшили можливість нашого вкладу в змагання нашого народу. Такий реєстр добре виконаних повинностей при-одування нових членів до УНСОЮЗу можна б продовжувати.

Проте, пригадавши тільки загальною ці наші повинності, що випливають з нашого членства в УНСОЮЗі, ми бажали б цим разом звернути окрему увагу на одну дуже актуальну, дуже велику і потрібну, а при цьому і дуже зазедбану нашу національну повинність. Мова про постійно збільшувану байдужість нашого загалу до справи Українського Народного Фонду, єдиної бази праці нашої політичної репрезентації в цій країні, Українського Конгресового Комітету.

Тут не місце на основі аналізу і розгляд цієї проблеми. Стріджусмо тільки, що Український Конгресовий Комітет є нашою політичною репрезентацією, репрезентацією всієї американської — української спільноти, в якій представники У.Н.С.О.Ю.З. мають співвідповідний голос в усіх справах. Коли ж мова про Народний Фонд УКК, Український Народний Союз виявляє своє відношення до нього тим, що на своїх конвенціях та на річних нарадах Головного Уряду кожного року признає найбільшу дотацию — від кількох років після дотатції на англійську Енциклопедію Українознавства — саме на Народний Фонд. Так само відомо, що з початком кожного року всі члени Головного Екзекутивного Комітету, як і працівники „Свободи“ та Головної Канцелярії УНСОЮЗу складають самі понад 500 доларів на цілі Народного Фонду. Ми, члени Українського Народного Союзу, оправдані пишася тим, що наша організація складає на УНФонд майже втрое більше, ніж усі інші організації разом взяті.

Цей наш справжній рекорд ми повинні не тільки вдержати, але ще й поліпшити тепер і в майбутньому. Тим часом, з канцелярії УККомітету інформують, що каса Народного Фонду, не зважаючи на факт, що вже за кілька місяців, бо в лютому 1959 р. має відбутись черговий Конгрес, майже порожня. Саме тепер, як УККомітет розпинує та відконалив свій апарат для виконання своїх важливих завдань, як він має всі об'єктивні дані на те, щоб виконати свої повинності у відношенні до Америки і України, заведення таких повинностей з боку нашого громадянства йому це унеможливило.

Маючи це все на увазі, звертаємось з гарячим заклинком до всіх наших членів та всіх Відділів УНСОЮЗу, щоб вони платили свою членську вкладку до УКК та свій національний даток до УНФонду та ще й склали на його шляхетні цілі свою щедру жертву. Члени і Відділи Українського Народного Союзу завжди були в авангарді сповняння своїх національних повинностей, здобуваючи для себе та своєї організації заслужену славу найсвідоміших громадян і найбільших патріотів. Докладімо всіх зусиль, щоб цю славу не тільки зберегти, але ще й збільшити!

В наступному, 1959-му році, Український Народний Союз відзначатиме 65-річчя свого існування і своєї діяльності. У цьому році цей ювілей попереджують відзначання переважно 50-літніх ювілеїв цілого ряду Відділів УНСОЮЗу, в цьому і „Запорізької Січі“, 325-го Відділу УНС в Брукліні, яке відбулося в неділю, 12-го жовтня, та з якого зроблено цю фотознімку. Про саме святкування були інформації в „Свободі“ з 14-го жовтня та в „Ukrainian Weekly“ з 25 жовтня.

В наступному, 1959-му році, Український Народний Союз відзначатиме 65-річчя свого існування і своєї діяльності. У цьому році цей ювілей попереджують відзначання переважно 50-літніх ювілеїв цілого ряду Відділів УНСОЮЗу, в цьому і „Запорізької Січі“, 325-го Відділу УНС в Брукліні, яке відбулося в неділю, 12-го жовтня, та з якого зроблено цю фотознімку. Про саме святкування були інформації в „Свободі“ з 14-го жовтня та в „Ukrainian Weekly“ з 25 жовтня.

В наступному, 1959-му році, Український Народний Союз відзначатиме 65-річчя свого існування і своєї діяльності. У цьому році цей ювілей попереджують відзначання переважно 50-літніх ювілеїв цілого ряду Відділів УНСОЮЗу, в цьому і „Запорізької Січі“, 325-го Відділу УНС в Брукліні, яке відбулося в неділю, 12-го жовтня, та з якого зроблено цю фотознімку. Про саме святкування були інформації в „Свободі“ з 14-го жовтня та в „Ukrainian Weekly“ з 25 жовтня.

В наступному, 1959-му році, Український Народний Союз відзначатиме 65-річчя свого існування і своєї діяльності. У цьому році цей ювілей попереджують відзначання переважно 50-літніх ювілеїв цілого ряду Відділів УНСОЮЗу, в цьому і „Запорізької Січі“, 325-го Відділу УНС в Брукліні, яке відбулося в неділю, 12-го жовтня, та з якого зроблено цю фотознімку. Про саме святкування були інформації в „Свободі“ з 14-го жовтня та в „Ukrainian Weekly“ з 25 жовтня.

В наступному, 1959-му році, Український Народний Союз відзначатиме 65-річчя свого існування і своєї діяльності. У цьому році цей ювілей попереджують відзначання переважно 50-літніх ювілеїв цілого ряду Відділів УНСОЮЗу, в цьому і „Запорізької Січі“, 325-го Відділу УНС в Брукліні, яке відбулося в неділю, 12-го жовтня, та з якого зроблено цю фотознімку. Про саме святкування були інформації в „Свободі“ з 14-го жовтня та в „Ukrainian Weekly“ з 25 жовтня.

В наступному, 1959-му році, Український Народний Союз відзначатиме 65-річчя свого існування і своєї діяльності. У цьому році цей ювілей попереджують відзначання переважно 50-літніх ювілеїв цілого ряду Відділів УНСОЮЗу, в цьому і „Запорізької Січі“, 325-го Відділу УНС в Брукліні, яке відбулося в неділю, 12-го жовтня, та з якого зроблено цю фотознімку. Про саме святкування були інформації в „Свободі“ з 14-го жовтня та в „Ukrainian Weekly“ з 25 жовтня.

В наступному, 1959-му році, Український Народний Союз відзначатиме 65-річчя свого існування і своєї діяльності. У цьому році цей ювілей попереджують відзначання переважно 50-літніх ювілеїв цілого ряду Відділів УНСОЮЗу, в цьому і „Запорізької Січі“, 325-го Відділу УНС в Брукліні, яке відбулося в неділю, 12-го жовтня, та з якого зроблено цю фотознімку. Про саме святкування були інформації в „Свободі“ з 14-го жовтня та в „Ukrainian Weekly“ з 25 жовтня.

В наступному, 1959-му році, Український Народний Союз відзначатиме 65-річчя свого існування і своєї діяльності. У цьому році цей ювілей попереджують відзначання переважно 50-літніх ювілеїв цілого ряду Відділів УНСОЮЗу, в цьому і „Запорізької Січі“, 325-го Відділу УНС в Брукліні, яке відбулося в неділю, 12-го жовтня, та з якого зроблено цю фотознімку. Про саме святкування були інформації в „Свободі“ з 14-го жовтня та в „Ukrainian Weekly“ з 25 жовтня.

В наступному, 1959-му році, Український Народний Союз відзначатиме 65-річчя свого існування і своєї діяльності. У цьому році цей ювілей попереджують відзначання переважно 50-літніх ювілеїв цілого ряду Відділів УНСОЮЗу, в цьому і „Запорізької Січі“, 325-го Відділу УНС в Брукліні, яке відбулося в неділю, 12-го жовтня, та з якого зроблено цю фотознімку. Про саме святкування були інформації в „Свободі“ з 14-го жовтня та в „Ukrainian Weekly“ з 25 жовтня.

В наступному, 1959-му році, Український Народний Союз відзначатиме 65-річчя свого існування і своєї діяльності. У цьому році цей ювілей попереджують відзначання переважно 50-літніх ювілеїв цілого ряду Відділів УНСОЮЗу, в цьому і „Запорізької Січі“, 325-го Відділу УНС в Брукліні, яке відбулося в неділю, 12-го жовтня, та з якого зроблено цю фотознімку. Про саме святкування були інформації в „Свободі“ з 14-го жовтня та в „Ukrainian Weekly“ з 25 жовтня.

В наступному, 1959-му році, Український Народний Союз відзначатиме 65-річчя свого існування і своєї діяльності. У цьому році цей ювілей попереджують відзначання переважно 50-літніх ювілеїв цілого ряду Відділів УНСОЮЗу, в цьому і „Запорізької Січі“, 325-го Відділу УНС в Брукліні, яке відбулося в неділю, 12-го жовтня, та з якого зроблено цю фотознімку. Про саме святкування були інформації в „Свободі“ з 14-го жовтня та в „Ukrainian Weekly“ з 25 жовтня.

В наступному, 1959-му році, Український Народний Союз відзначатиме 65-річчя свого існування і своєї діяльності. У цьому році цей ювілей попереджують відзначання переважно 50-літніх ювілеїв цілого ряду Відділів УНСОЮЗу, в цьому і „Запорізької Січі“, 325-го Відділу УНС в Брукліні, яке відбулося в неділю, 12-го жовтня, та з якого зроблено цю фотознімку. Про саме святкування були інформації в „Свободі“ з 14-го жовтня та в „Ukrainian Weekly“ з 25 жовтня.

В наступному, 1959-му році, Український Народний Союз відзначатиме 65-річчя свого існування і своєї діяльності. У цьому році цей ювілей попереджують відзначання переважно 50-літніх ювілеїв цілого ряду Відділів УНСОЮЗу, в цьому і „Запорізької Січі“, 325-го Відділу УНС в Брукліні, яке відбулося в неділю, 12-го жовтня, та з якого зроблено цю фотознімку. Про саме святкування були інформації в „Свободі“ з 14-го жовтня та в „Ukrainian Weekly“ з 25 жовтня.

В наступному, 1959-му році, Український Народний Союз відзначатиме 65-річчя свого існування і своєї діяльності. У цьому році цей ювілей попереджують відзначання переважно 50-літніх ювілеїв цілого ряду Відділів УНСОЮЗу, в цьому і „Запорізької Січі“, 325-го Відділу УНС в Брукліні, яке відбулося в неділю, 12-го жовтня, та з якого зроблено цю фотознімку. Про саме святкування були інформації в „Свободі“ з 14-го жовтня та в „Ukrainian Weekly“ з 25 жовтня.

В наступному, 1959-му році, Український Народний Союз відзначатиме 65-річчя свого існування і своєї діяльності. У цьому році цей ювілей попереджують відзначання переважно 50-літніх ювілеїв цілого ряду Відділів УНСОЮЗу, в цьому і „Запорізької Січі“, 325-го Відділу УНС в Брукліні, яке відбулося в неділю, 12-го жовтня, та з якого зроблено цю фотознімку. Про саме святкування були інформації в „Свободі“ з 14-го жовтня та в „Ukrainian Weekly“ з 25 жовтня.

В наступному, 1959-му році, Український Народний Союз відзначатиме 65-річчя свого існування і своєї діяльності. У цьому році цей ювілей попереджують відзначання переважно 50-літніх ювілеїв цілого ряду Відділів УНСОЮЗу, в цьому і „Запорізької Січі“, 325-го Відділу УНС в Брукліні, яке відбулося в неділю, 12-го жовтня, та з якого зроблено цю фотознімку. Про саме святкування були інформації в „Свободі“ з 14-го жовтня та в „Ukrainian Weekly“ з 25 жовтня.

В наступному, 1959-му році, Український Народний Союз відзначатиме 65-річчя свого існування і своєї діяльності. У цьому році цей ювілей попереджують відзначання переважно 50-літніх ювілеїв цілого ряду Відділів УНСОЮЗу, в цьому і „Запорізької Січі“, 325-го Відділу УНС в Брукліні, яке відбулося в неділю, 12-го жовтня, та з якого зроблено цю фотознімку. Про саме святкування були інформації в „Свободі“ з 14-го жовтня та в „Ukrainian Weekly“ з 25 жовтня.

В наступному, 1959-му році, Український Народний Союз відзначатиме 65-річчя свого існування і своєї діяльності. У цьому році цей ювілей попереджують відзначання переважно 50-літніх ювілеїв цілого ряду Відділів УНСОЮЗу, в цьому і „Запорізької Січі“, 325-го Відділу УНС в Брукліні, яке відбулося в неділю, 12-го жовтня, та з якого зроблено цю фотознімку. Про саме святкування були інформації в „Свободі“ з 14-го жовт

КОЖНИЙ НОВИЙ ЧЛЕН УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ — ЦЕ НОВА ЦЕГОЛКА В РОЗБУДОВУ АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ. ВШАНУЙТЕ 65-ЛІТТЯ „СВОБОДИ” ЦІЄЮ РОЗБУДОВОЮ!

Трибуна Секретарів

Читайте цю трибуну!

З попереднім числом „Трибуни УНСОЮЗУ” ми почали поміщати окрему шпальту під назвою „Трибуна секретарів”, в якій подавали відповіді на різні питання відділових секретарів, які часто повторюються. Прохасмо читати та запам'ятовувати ці відповіді, бо вони заощадять секретарям багато часу писати листи, а Головному Канцелярію відповідати на кожний запит окремо.

Кампанія в 65-ліття „Свободи”

Наша членська кампанія УНСОЮЗУ для відміни 65-літнього ювілею „Свободи” входить у свою кінцеву стадію. Залишилося ще тільки два місяці до її закінчення. Тому прохасмо всіх відділових секретарів, організаторів та всіх союзних діячів подвоїти свої намагання, щоб придбати якнайбільше членів до кінця кампанії.

БОРІТБА ЗІ СУСПЕНЗАМИ

Хоч членська кампанія розгортається непогано, хоч чимало союзних діячів викладає в неї свій час, свої сили і свій запал, то їмні здобутки нищать суспензії. Залишилося ще тільки два місяці до її закінчення. Тому прохасмо всіх відділових секретарів, організаторів та всіх союзних діячів подвоїти свої намагання, щоб придбати якнайбільше членів до кінця кампанії.

ПЕРЕХІД З МОЛОДЧЕГО ВІДДІЛУ ДО ДОРОСЛИХ

Відділові секретарі часто мішають два окремі випадки переходу членів з молодечого департаменту до департаменту дорослих. Якщо йде про перехід з усіх класів крім класу І, тоді не треба виводити ніяких алікацій, але слід вивести й дати членові підписати договір про згоду члена платити 15 центів на різні союзні фонди, за що член здобуде привілей дорослого члена. Але якщо йде про „перехід” члена І класу до відділу дорослих, тоді треба вивести нову алікацію про прийняття в члені УНСОЮЗУ й то не тільки дві перші сторінки, але всі три. Бо на ділі тут йде не про перехід з одного департаменту до другого, але про зовсім нову грамоту на місце давньої, яка перестала існувати. При цьому УНСОЮЗУ признає кредит для власника грамоти І класу по одному долару за кожний рік забезпечення, який то кредит заручується йому на вкладки за нову грамоту в відділі дорослих. Цей кредит признає УНСОЮЗУ автоматично без окремих алікацій.

ВИПОВНЕННЯ АЛІКАЦІЇ ПРО ПРИЙНЯТТЯ НА ЧЛЕНА

Багато секретарів присилає алікації на прийняття нових членів, не виповнюючи всіх рубрик алікацій, або без підписів керівників та секретарів. Звертаємо увагу, що такі алікації не можуть бути прийняті. Тому треба дати на всі питання точну відповідь. Також слід пам'ятати, що у діточих алікаціях питання на першій сторінці відносяться до дитини, а не до її батька, чи того хто її забезпечує. Також на другій сторінці тієї діточої алікації питання вгорі відносяться до дитини. С то питання про здоровий стан дитини. Тільки питання внизу другої сторінки відносяться до батька дитини, чи того, хто її забезпечує. Ці питання слід виповнити тільки тоді, якщо дитина має бути звільнена від вкладок на час до свого повноліття, на випадок смерті батька, чи того, хто її забезпечує. Коли батько не бажав собі того привілею для дитини (т. зв. пейор беніфіт), тоді на ті питання відносно батька не треба відповідати. При цьому слід пам'ятати, що Головна Канцелярія видрукувала нові друки діточих алікацій, в яких є окремі запити чи батько бажав собі той привілей, чи ні. Тому наші секретарі не повинні вже уживати давніх друків, на яких такого запиту немає.

НОВІ ДРУКИ ДЛЯ ЗМІНИ СПАДКОСМЦЯ НА МОЛОДЧЕХ ГРАМОТАХ

Незабаром появляться нові друки алікації про зміну спадкоємця на молодечих грамотах. На них, поруч місця на підпис того, хто хоче стати спадкоємцем дитини, буде також місце на підпис давнього спадкоємця, на доказ того, що він на таку зміну погоджується. До того часу, прохасмо секретарів, щоб давали підписати таку алікацію давньому спадкоємцеві (очевидно, коли він живе) в місці, яке призначено на підпис свідка. Ця зміна є коначна тому, що бувас таке, що давній спадкоємець не погоджується на те, щоб хтось інший став спадкоємцем й проти його волі УНСОЮЗУ того не може зробити.

ВИПИСУВАТИ НА ПЕРЕСТУПНОМУ ЛИСТКУ ЧИСЛО ВІДДІЛУ

На переступних листках в долі є місце, де слід вписати число Відділу, до якого член хоче вступити, виступивши з Відділу, який виставив йому переступний лист. Прохасмо секретарів тих, які присилають переступні листи, самим вписати число їх Відділів в призначеному на те місці. Часто невідомо хто прислав той листок й тоді неможливо скоро виставити того члена на черговий розмет Відділу, до якого він вступив.

ЗАЗНАЧИТИ НА ЛІКАРСЬКИХ ПОСВІДКАХ КОМУ ВИСЛАТИ ВИНГОРОДУ

Лікарі часом замість виставити посвідку, що вони одержали винагороду за перевірку стану здоров'я члена, виставляють рахунок на свою належність й Головна Канцелярія пересилає їм гроші, хоч гроші належать секретарям або членам. Тому в інтересі самих секретарів, присилаючи до Головної Канцелярії такі посвідки, зазначити на них, кому слід вислати чек на ту належність.

ЯК ЖІНКИ Й ДІТИ — ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ ВІПЛАЧУЮТЬ ПЕРЕДПЛАТУ „СВОБОДИ”

Як відомо жінки й діти не є обов'язані до передплати „Свободи”. Тому, коли вони бажать передплатити газету, повинні переслати гроші за посередництвом своїх відділових секретарів чи прямо до Головної Канцелярії, то не слід цих грошевих послідов мішати з вкладками за забезпечення. Але вони, або секретарі, повинні прислати гроші окремим чеком з поясненням від кого ці гроші та на яку ціль вони призначені.

Ярослав Падох

ПРОТОКОЛ

НАРАД ГОЛОВНОГО ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ УНСОЮЗУ,

які відбулися в дні 3-го жовтня 1958 року, в приміщенні Головної Канцелярії УНСОЮЗУ в Джерзі Сіті, Н. Дж.

В цих третій нарадах новообраного Екзективного Комітету УНСОЮЗУ взяли участь усі члени Екзективи, а саме: головний президент Д. Галичін, заступник головного президента Н. Лисогір, заступник головного президента А. Герман, головний касир Р. Слободян і головний секретар Я. Падох.

Наради відкрив о год. 10.15 головний президент Д. Галичін, подавши справи, які прийдедуть Екзективі вирішити. Після основного розгляду цих справ винесено наступні ухвали:

1. Інвестиції

а) Моргеджі:

Прийнято до відома уділення, згідно з попередніми ухвалами, моргеджів на наступні реальності:

2536 W. Cortez Street, Chicago, Ill. \$21,000.00
67-49 Juno St., Forest Hills, N. Y. 11,000.00
4077 North Campbell, Detroit, Mich. 4,000.00
2218 West Walton Street, Chicago 22, Ill. 16,500.00
1020 Centre Street, Niagara Falls, Ont., Canada 16,000.00

б) Бонди:

Прийнято до відома закуплення, згідно з попередньою ухвалою, наступних бондів:

25m Consumers Power Company, 1st Mtge Bonds, 4 1/2 % Series due 1988; Yield—4.44 \$25,247.25

Крім цього переглянуто поточну інвестиційну політику та намічено деякі бонди для дальшої локати фондів УНСОЮЗУ.

Встановлено стандартну процедуру у випадках, коли моргеджові довжини не виконують точно своїх зобов'язань.

2) Перенесення осідку УНСОЮЗУ

Виконуючи доручення 24 Конвенції, розглянуто можливість перенесення осідку УНСОЮЗУ й вирішено: а) звернутися до Забезпеченого Відділу стейтського уряду Нью Джерсі за запитом про можливість та умови перенесення головної канцелярії УНСОЮЗУ поза нью-джерсизький стейт, залишаючи правий осідок УНСОЮЗУ в цьому стейті, б) розвідати про кошти евакуального перенесення друкарських машин та в) розглянути можливість підшукування для головної канцелярії УНСОЮЗУ іншого будинку в самому Джерзі Сіті, більш відповідного для її сучасних потреб. Устійнено, що придбання нового будинку повинно мати на увазі не лише приміщення для головної канцелярії, але також повинно бути корисне під інвестиційним оглядом.

3) Відмічення 65-ліття УНСОЮЗУ

З уваги на недалекий 65-літній ювілей існування УНСОЮЗУ ухвалено: а) започаткувати підготовку основної історії УНСОЮЗУ, б) видати в ювілейному році короткий нарис історії УНСОЮЗУ п. н. УНСОЮЗУ в минулому й сучасному та в) перешити можливість алаштування в Нью Йорку відповідної культурної імпресії для відміни ювілею УНСОЮЗУ, по змозі в другій половині травня 1959 року.

4) Організаційні справи

Стверджено успішне розгортання організаційної кампанії за придбання нових членів, проголошеної з нагоди та для відміни 65-ліття „Свободи”, але водночас стверджено значне число суспензій і згромадження забезпечення грамот, що зменшує, а то й перекреслює успіхи на організаційному полі. З уваги на це вирішено звернутися до урядових Відділів, а зокрема до відділових секретарів, із закликом дикти проти заходів проти цих шкідливих проявів та доложити всіх старань до того, щоб закінчити цей конвенційний рік з помітним збільшенням союзної громади.

В дальшому ухвалено подбати про придбання нових постійних організаторів УНСОЮЗУ й переведення перевірки видадності праці дотеперішних організаторів.

О год. 2.30 по пол. головний президент Д. Галичін закрав нараду, після яких відбулося засідання Культурної Комісії УНСОЮЗУ, в якому, крім членів Екзективи, взяли участь головний контролер д-р В. Галан та головний редактор „Свободи” А. Драган.

Ярослав Падох
головний секретар

3 життя Відділів УНСОЮЗУ

ВІДДІЛ УНС В КАЛГАРАХ, АЛБЕРТА, КАНАДА

День 5 жовтня ц. р. був для нашого Відділу радісним, бо приніс нам гостя з далекого Вінніпегу — інж. Вол. Косса, що є головним контролером Головної Управи УНСОЮЗУ та організатором цієї важливої братської-допомогової організації на Канаду. Провід місцевого Відділу влаштував окремі збори, що в них взяло участь яких 80 людей. Голова Відділу ч. 500 д-р М. Гладішевський привітав зід членства та прихильників гостя й присутніх громадян, що з цікавістю прийшли вислухати змістовну доповідь про „Важливі економічні проблеми української спільноти в Канаді”. В часі односторонньої промови, згадавши про розбиття різних наших господарсько-культурних та фінансових установ в Канаді, зокрема про розбудову кредитивних установ-юній, про ініціативу й успіх подорожніх наших купців і промисловців у творенні нових підприємств, інж. В. Косса привітав свою увагу українським братсько-допомоговим організаціям — зокрема найбільшій з них — Українському Народному Союзу.

Згадавши коротко про історію УНС, про важливу роль його та матеріальну допомогу нашим національним установам, захопив присутніх пропагувати ідеї, що допомогли малій клітині, створеній нашими лемками під проводом своїх священиків, розвинути й могутню і модер-

ну та найбільшу нашу братсько-допомогову організацію. Щоб добитися цих кращих успіхів — треба нам ставати членами УНСОЮЗУ. По короткий дискусії, роздаючи заінтересованим присутнім книжечки з інформаційними про УНСОЮЗУ, що їх прислала Головна Екзектива.

Вечером, в суботу 11 жовтня, відбулися збори членів Відділу ч. 500, на яких інж. В. Косса затримався докладніше над постановами останньої Конвенції та запропонував членам посилити кампанію придбання нових членів, бажачи зі своєї сторони взяти в ній активну участь.

При цьому варто згадати, що Управа місцевого Відділу поставила в найближчих місяцях подвоїти стан членів, і вже в кількох днях посиленої кампанії під проводом інж. Косса — придбано нових членів Відділу ч. 500 майже на 50 відсотків. Це тільки початок великого діла й віримо, що вдасться нам виконати наш план та бути поштовхом у творенні й розбудові Відділу в Канаді. Якщо розгорнемо працю в цій віднощі по цілій Канаді — то може навіть і недалекий той час, що число членів УНСОЮЗУ в Канаді перевищить число членів, що живуть у ЗДА. Це повинно для нас, канадіців, бути одним з чинників у розбудові місцевих Відділів.

М. Г.

Кожний свідомий українець та кожна свідомка українка вважають своїм обов'язком стояти в рядах Українського Народного Союзу, щоб своїм членством збільшити кадри ідейних українських працівників.

Іван В. Іванчук

50 років служби Членам і Громаді

Від Редакції: Цю статтю про історію Б-ва св. Миколая, 175-го Відділу УНСОЮЗУ в Дітроїті, передруковуємо з програмової книжечки, опублікованої з нагоди ювілейних святкувань, що відбулися минулої неділі, 26-го жовтня, в Народному Домі Відділу УНС у приватності кругло 500 осіб публіки. Ювілейні святкування, як це вже інформовано в „Свободі” з 29-го жовтня, були попереджені окремим нарядом організованих в Окружний Комітет під головуванням п. Івана В. Іванчука представників місцевих і доволі численних Відділів УНС, на яких гол. президент УНС Д. Галичін м. і. ствердив, що два Відділи округу, 175 з Дітроїту і 341-й з недалекого Віндсору в Канаді, виявляють найбільш замітні успіхи в організаційних кампаніях, бо перший з них, 175 Відділ, завдяки його секретареві Ів. Іванчуку, збільшився в цьому році на 31 члена, а другий, 341-й, завдяки своєму голові, відомому вже з інших повідомлень Олексі Косіковському, збільшився на 67 членів та зобов'язав до кінця року заокруглити це число рівною цифрою 100.

Тут за рідним краєм, за своєю церквою, за своїм окруженням, а також потреба власної допомоги в краю потерпілим від повені, на „Рідну Школу”, Українським Інвалідам, на сиротинці УНСОЮЗУ, на закуп українських книжок до бібліотек, на будівлю пам'ятника Т. Шевченка, що мав бути поставлений на острові „Бел Айл”, на Українську Раду, на Український Союзний Дім в Дітроїті (при вул. Мартін), на УККА, а через ЗУАДК на скитальців і багату, багату інших потреб. Сьогодні 175-й Відділ УНСОЮЗУ являється співласником Українського Народного Дому при вул. Мартін.

За час діяльності Б-ва виплачено на допомогу своїм членам із каси Відділу біля 10,000.00 дол., на народні цілі понад 10,000.00, не враховуючи в це датків членства, що переходить десятки тисяч доларів. Членських вкладок переслано до Головного Уряду УНСОЮЗУ понад 260,000 дол. На сьогодні Б-во налічує понад 425 членів, забезпечених на загальну суму 285,000 дол. Кольосальний вклад праці УНСОЮЗУ та його органу „Свободи” в розбудову нашої спільноти в ЗДА виробили собі добре ім'я серед української спільноти, а інші братсько-допомогові товариства говорять: „якщо члени УНСОЮЗУ не підтримать („підруть”) якоїсь акції, то успіху не буде”.

Український Народний Союз зріс у стейті Мишиген до 12 відділів, у яких є організовано понад 4,000 членів. В Метрополі Дітроїту з тепер 7 відділів із 3,570 членами забезпечених на суму 2,678,360.00. Наведені факти наглядно вказують на те, що УНСОЮЗУ та його члени вложили найбільше праці та грошових пожертв для розбудови українського суспільно-громадського та церковного життя в ЗДА.

Сьогодні 175-й Відділ УНСОЮЗУ продовжує суспільно-громадську працю. Є членом УККА і членом-основником нинішнього Метрополітального Відділу УККА в Дітроїті. По-го члени беруть активну участь у праці Відділу УККА. Пропорційно до членства, відділ має велике число платників Нац. Датку і збірників до Українського Народного Фонду. Членство в ЗУАДК свідчить про те, що нашому Відділові не байдужа допомога акція. В часі найбільшої потреби, в повосних роках члени Б-ва активно допомагали в допомозі скитальцям. Збірники одягу, гроша, підписи ашурів, для тих, що згодом прибули сюди й скріпили громадянське життя — це також поважний вклад праці в допомогую акцію.

На підставі протоколів зборів Б-ва, що відбувалися у Деніс залі, статут Б-ва ухвалено 16-го листопада 1912 року. На зборах усі члени мусили підтримувати зрізкову порядку. Урядники та члени мусили платити грошову кару за неоправдану відсутність на зборах Б-ва. Побіч придбання членів до УНСОЮЗУ, члени Б-ва живо цікавилися долею українського народу в краю, а в Дітроїті зокрема.

Ухвала Б-ва з 18-го березня 1917 року говорить про участь у посвяченні „Української Хати” при вул. Грейдінг. Ухвалено з 17-го лютого 1918 року рішення розглянути можливість будови Українського Народного Дому на заході Дітроїту. В тій цілі вибрано окремі комітет у складі: Івана Вратуса, Івана Грошка, Гринька Плесана й Петра Пошвака. 22-го вересня 1918 р. ухвалено взяти участь у посвяченні усього св. Івана Хрестителя каменя під будову Української Кат. церкви при вул. Кліпперт. Із фінансо-

ПЕРЕМОЖНІ УЧАСНИКИ КАМПАНИ

Стан з кінця вересня 1958.

Ч. П.	Прізвище	Ч. Відділу	Місцевість	Присл. члени
1	І. Олександрський	153	Філадельфія, Па.	51
2	В. Колодін	191	Трой, Н. Я.	34
3	Т. Шпікула	221	Шікаго, Іл.	18
3	О. Косіковський	341	Віндзор, Онт.	18
5	М. Семків	379	Шікаго, Іл.	16
5	В. Зорич	432	Торонто, Онт.	16
7	В. Крушельницький	94	Дітроїт, Миш.	14
7	С. Куропась	423	Шікаго, Іл.	14
9	В. Квас	88	Кентонксон Н. Я.	13
10	В. Гавриляк	316	Рочестер, Н. Я.	12

ЗДОБУТКИ КАМПАНИ ЗА ПРИЄДНУВАННЯ ЧЛЕНІВ В МІСЯЦІ ВЕРЕСНІ 1958 р.

Число Відділу	Організатор	приєднано у вересні	Приєднано разом від 1 липня ц. р.
5	І. Сидор	2	2
8	В. Мандзі	1	2
11	П. Сікелі	1	1
14	М. Отрок	2	2
20	А. Триш	1	1
22	П. Кайя	1	1
23	Анна Прескович	1	1
41	М. Терпко	1	1
42	П. Головачук	1	1
	П. Головачук		
	і М. Ткач	2	2
49	М. Юрчик	1	1
52	Д. Хрупалік	1	1
55	А. Ціздін	1	1
56	М. Медвідь	1	1
57	Р. Маірок	1	2
63	С. Келлар	1	6
65	А. Сміт	1	2
71	Анна Іш	2	3
81	А. Блауцян	1	1
85	О. Костюк	1	2
88	В. Квас	4	11
94	В. Крушельницький	4	14
96	А. Василік	1	1
102	М. Бобечко	3	6
106	Г. Дацьків	5	8
114	М. Ткачук	6	30
120	В. Рефт	7	7
125	М. Ткачук	1	1
	Івана Подола	1	4
130	М. Коваль	1	1
131	М. Ткачук	5	6
147	І. Заворський	3	10
152	І. Бакун	1	1
153	І. Олександрський	25	51
155	І. Будяк	2	2
156	В. Новак	2	3
163	С. Філик	2	2
175	І. Іванчук	3	6
183	М. Дякун	1	1
191	В. Колодін	26	34
194	М. Салдан	1	2
199	Г. Матурняк	1	1
200	К. Воргуль	1	2
206	І. Косіковський	1	2
219	М. Юрія	4	5
221	Т. Шпікула	7	18
238	І. Селіньський	1	4
240	Осипа Олінкевич	1	1
251	Я. Кривчук	4	5
254	М. Нейлок		
	і В. Романішин	4	4
257	П. Сильчак	1	1
266	В. Труфін	4	4
277	В. Гафкосич	2	6
281	В. Квас	1	1
287	Т. Литвинюк	1	1
288	Д. Мушастий	1	1
289	В. Гуссар	1	1
292	П. Федик	3	7
305	М. Гентош	1	8
306	А. Андрійченко	1	1
308	П. Іванішин	1	2
316	В. Гавриляк	3	12
331	А. Романюк	1	1
336	Г. Кісель	2	2
	Г. Степанік	1	1
341	О. Косіковський	10	18
343	Марія Свєрида	1	1
345	М. Дербун	1	6
350	Д-р В. Палідвор	6	6
361	В. Квас	1	1
	М. Лисогір	1	1
364	В. Владика	3	4
367	В. Попович	4	9
371	Ю. Баранюк		
	і П. Заболотський	3	7
379	М. Семків	8	16
385	П. Федорів	1	1
397	І. Скоція	3	3
399	В. Кашуба	2	2
423	С. Куропась	14	14
	М. Ткачук	4	4
427	М. Галичін	1	1
430	І. Скоція	1	7
432	В. Зорич	12	16
435	Д. Білєцький	4	29
436	П. Вербецький	2	4
439	В. Зацерковний	3	4
441	П. Голошевський	1	2
445	В. Косса	3	7</

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. КАСИРА У. Н. СОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ВЕРЕСЕНЬ 1958 РОКУ

ДЕП. СТАРШИХ ЧЛЕНІВ

ПРИХІД:

Відділ Задатків		Відділ Задатків		Відділ Задатків	
1	195.87	178	343.20	362	236.62
2	215.88	179	249.39	363	236.62
3	268.70	180	79.82	364	776.64
4	580.12	181	89.14	365	56.61
5	113.15	182	225.89	366	13.02
6	162.78	183	167.03	367	916.65
7	778.51	284*	308.43	369	326.17
8	160.77	185	79.79	370	395.30
9	133.20	187	83.22	371	377.69
10	153.45	188	66.49	372*	501.67
11	131.25	189*	558.70	373	41.72
12	321.19	190	42.05	374	16.32
13	493.19	191	363.78	375	328.51
14	263.02	192	265.62	376	123.01
15	87.41	193	31.34	377	22.41
16	57.30	195	21.83	378	42.59
17	48.99	196	48.60	379	2,191.32
20*	665.07	197	32.49	380	196.17
21	185.77	198	32.76	381	14.45
22	103.76	199	97.47	382	23.35
23	233.71	200	278.21	383	351.58
24	129.02	201	47.49	384	63.31
25	400.31	202	41.20	385	634.77
26	15.23	203*	62.37	386	140.30
27	712.30	204	1,128.17	387	71.47
28	146.12	205	75.00	388	542.29
29	224.88	206	565.38	390*	117.13
30	110.41	207	48.51	391	64.21
31	107.87	208	38.30	392	11.51
32	23.47	209	36.42	393	108.15
33	203.36	210	104.31	394	43.13
34	13.31	211	340.31	395	130.61
35*	233.57	212	64.74	396	46.33
36	241.60	213	387.02	397	406.24
37	243.59	215	63.82	398	80.58
38	476.83	216	51.31	399*	328.90
39	975.01	217	866.58	401	50.11
40	82.93	219	553.98	403	91.64
41	54.23	220	309.13	405	47.71
42	524.81	221	2,834.08	406	310.07
43	84.24	222	84.12	407	33.96
44	469.70	223	364.09	408	14.76
45	110.06	224	172.96	409	79.01
46	74.91	225	10.86	410	17.93
47	185.00	226	80.00	411	19.60
51	69.36	227	25.66	412*	200.24
52	111.17	228	30.11	413	126.12
53	205.92	229	90.39	414	526.70
54	137.34	230	822.74	415*	29.32
55	223.91	232	59.82	416	6.64
56	133.97	233	261.43	417	117.76
57	289.08	234	302.13	418	77.45
58	623.28	236	252.65	419	11.82
59	54.80	237	319.25	421	59.85
61*	76.95	238*	421.23	422	47.45
63*	684.10	239*	399.16	423*	859.48
64	255.06	241	88.69	424	101.69
65	183.85	242	285.53	426*	44.22
66	90.15	243	85.57	427	378.08
67	148.16	244	28.07	430	836.27
68	23.43	245	260.19	432	3,798.91
69	291.45	246	60.80	З місячних вкладок від членів забезпечення в нових родах забезпеч.	
70	379.79	247	213.14	\$113,395.44	
71	110.07	248	114.59	При відділах, означених зіркою (*), в даных суммах є включені заборговані місячні вкладки.	
72	45.07	249	30.35	Відділ Задатків	
73	97.50	250	6.90	Відділ Задатків	
74	37.36	251	312.87	1	
75	311.81	252	250.09	2	
76	565.29	253	196.45	3	
77	85.11	254	431.88	4	
78	85.11	255	25.05	5	
79	18.76	256	172.83	6	
80	110.36	257*	268.81	7	
81	161.48	258	15.21	8	
82*	54.82	259	281.73	9	
83	347.47	260	134.18	10	
84	82.71	261	82.03	11	
85	210.56	262	104.35	12	
87	103.89	263	38.47	13	
88*	261.49	264	34.52	14	
89	38.11	265	80.05	15	
90	282.85	266	523.52	16	
91	267.79	267	179.38	17	
92*	117.05	268*	229.07	18	
93	159.15	269	16.07	19	
94	130.44	270	350.74	20	
95	41.02	271	309.09	21	
96	38.38	272	154.82	22	
97	147.21	273	9.78	23	
98	77.94	274	457.91	24	
99	159.04	275	69.68	25	
100	155.61	276	313.35	26	
101	30.33	277	1,063.28	27	
102	1,048.43	278	28.24	28	
103	112.04	279	30.97	29	
104	167.95	280	198.29	30	
105	362.16	281	407.65	31	
106	1,069.80	282	41.82	32	
107	88.51	283	216.18	33	
108	80.90	284	87.21	34	
109	211.85	285	254.24	35	
110	12.32	286	123.47	36	
111	81.45	287	357.43	37	
112	212.22	288	208.02	38	
113	184.70	289	242.17	39	
114*	633.20	290	164.25	40	
115*	302.83	291	205.58	41	
116	159.75	292	1,238.66	42	
117	308.47	293	245.10	43	
118	124.12	294	21.55	44	
119	115.08	295	381.90	45	
120	421.36	296	246.81	46	
121	335.12	297	17.00	47	
122	41.13	298	96.55	48	
123	187.45	299	140.65	49	
124	181.36	300	138.92	50	
125	607.3*	301	385.33	51	
126	119.70	302	49.13	52	
127	1,140.22	303	73.61	53	
128	89.54	304	490.08	54	
129	618.18	305	173.52	55	
130	618.18	306	143.31	56	
131	21.27	307	143.31	57	
132	242.03	308	165.07	58	
133	120.69	309	42.02	59	
134	42.05	310	162.52	60	
137	221.06	311	2.42	61	
138	67.07	312	133.06	62	
139	97.23	313	16.36	63	
140*	148.34	314	42.11	64	
141*	15.20	315	19.20	65	
142	317.97	316	907.31	66	
143*	602.91	317	131.68	67	
144	117.73	318	105.94	68	
145	159.80	320	286.03	69	
146	131.61	321	247.95	70	
147	691.98	322	73.48	71	
148	83.06	323	141.33	72	
149	193.44	324	282.90	73	
150	225.90	325	443.77	74	
151*	98.06	326	72.73	75	
152	137.91	327*	681.49	76	
153*	788.02	328*	26.52	77	
154	39.00	329	422.29	78	
155	650.21	331	117.61	79	
156	314.39	332	80.82	80	
158	898.31	333	153.81	81	
159	69.99	334	617.91	82	
160	93.90	335	67.08	83	
161	597.01	336	564.67	84	
162	19.25	337	186.88	85	
163	543.05	338	139.34	86	
164	259.13	339	129.41	87	
165	52.04	340	13.05	88	
166	76.36	341*	1,238.05	89	
167	118.64	342	278.14	90	
168	336.99	343	27.17	91	
169	61.27	344	95.63	92	
170	774.27	345	234.00	93	
171	171.99	347	196.45	94	
172	85.87	348	281.52	95	
173	258.62	349	92.57	96	
174*	49.85	350	322.86	97	
175	650.13	351	111.11	98	
176*	218.13	352	150.43	99	
177	250.92	353	233.18	100	

Інші виплати померлого фонду:	
Відійшли за виплатами	291.11
грамотами в готівці	8,500.00
(сенаментами)	6,013.89
Грошей зворотні	5,355.24
Виплати на реальності в	224.70
Джерзі Ситі, Н. Дж.	435.48
Дивиденди від прийнятих	59.40
назово членів	

Виплати з сирітського фонду по бл. п.	
Відділ:	11
Плішка Ева	38.46

Виплати допомог із Допомогового фонду:	
Відділ:	7
Ністрин Іван	35.00
Шкурко Михайло	25.00
Галару Анна	25.00
Гайм Маргарита	35.00
Нарвак Павло	35.00
Діда Андрій	35.00
Куртук Юлія	25.00
Смішкенів Свєтлана	25.00
Дейд Стенлі	35.00
Феденко Курій	35.00
Конко Ілько	35.00
Корнак Василь	35.00
Войтал Василь	35.00
Степанів Михайло	35.00
Терпик Михайло	35.00
Марич Вілліам	35.00
Сивецька Анастасія	25.00
Лозинська Марія	50.00
Бакій Марія	100.00
Заяць Петро	35.00
Майданек Михайло	25.00
Боббі Мідлер	25.00
Грінна Атафія	25.00
Журав Анастасія	25.00
Яковський Гринько	35.00
Саладик Іван	35.00
Третяк Іван	35.00
Керелєва Іван	25.00
Кірко Марія	25.00
Варишак Алексє	35.00
Петрівський Гаррі	35.00
Гришин Василь	35.00
Амброс Ірина	25.00
Любка Анна	25.00
Горен Микола	35.00
Машталер Марія	35.00
Вобченко Теодот	35.00
Чайковська Анна	25.00
Пашука Микола	40.00
Кішановський Іван	25.00
Когут Анна	25.00
Омелья Марія	25.00
Сербан Куменгунда	25.00
Шкірчук Михайло	35.00
Мартинюк Василь	35.00
Хованець Ангєля	25.00
Ткач Ємілін	25.00
Гураль Данило	25.00
Сивіуль Софія	35.00
Пісєчко Іван	35.00
Фігун Стефан	35.00
Шеремета Текля	25.00
Степак Семен	35.00
Рух Марія	25.00
Шур Стефан	25.00
Косак Уліана	25.00
Косак Роза	25.00
Шевєв Андрій	25.00
Кушнір Павло	35.00
Дімитрій Анна	35.00
Стахура Михайло	40.00
Зухович Іван	35.00
Демко Василь	35.00
Врицельська Марія	30.00
Волошко Данило	35.00
Мельник Іван	35.00
Гупп Тіллє	25.00
Павловська Павліна	30.00
Палапа Анна	25.00
Тугрик Зєна	25.00
Полішук Ганя	35.00
Дьорка Михайло	35.00
Сєнін Стефан	25.00
Бабі Петро	25.00
Сабат Іван	40.00
Черньє Петро	35.00
Новицький Андрій	30.00
Шимгельський Іван	30.00
Старовська Анна	30.00
Червоцій Стефан	30.00
Пігура Микола	40.00
Курко Микола	40.00
Масєвська Марія	25.00
Сікура Юрій	35.00
Винярська Анастасія	25.00
Кардашенко Маркіян	35.00
Михайло Іван	20.00
Марія Михайло	50.00
Голованець Євген	35.00
Голованець Євген	35.00
Балаш Катерина	25.00
Майка Анастасія	25.00
Пітєр Петро	35.00
Литвак Василь	35.00
Войніч Джек	35.00
Яковська Юстіна	25.00
Крайлуба Яким	35.00
Соліо Марія	25.00
Витязь Іван	35.00
Дік Пітер	25.00
Івасіч Розалія	25.00
Оліва Фєська	25.00
Вуртик Катерина	25.00
Чвартяцька Юлія	25.00
Оза Мирон	35.00
Волонин Михайло	35.00
Воробець Марія	35.00
Хомя Михайло	25.00
Димитрій Іван	35.00
Литвин Іван	35.00
Пазіо Петро	35.00
Врилич Катерина	25.00
Гуман Анна	25.00
Перкоський Іван, ст.	35.00
Фалат Іван	25.00
Примак Катерина	25.00
Вусик Стефанія	25.00
Шур Катерина	25.00

Виплати з фонду Захисту

Сиротиці:			
Виплати на реальність в Кергонсон, Н. П., "Союзівці"	24,251.97		
Виплати з конвенційного фонду:			
"Свобода" за друк конвенційного протоколу	2,554.50		
Виплати з Адміністративного Фонду:			
Виплати друкарні і книгарні	19,415.17		
"Свобода" за оган	5,800.00		
Платня помічників сил	4,409.61		
Платня головного уряду	2,511.67		
Нагороди за нових членів	2,311.00		
Друк таблиць і грамот	2,297.91		
Кошти подорожі і репрезентації	2,182.73		
Кошти подорожі організаторів	1,599.59		
Нагороди за нових членів організаторів	1,279.25		
Федеральний податок за помічні сили	1,144.38		
Чини за офіс у власній домі	625.00		
Винайм машин для зладження виказів і статисти (IBM)	536.50		
Машини для канцелярії У.Н.С.	452.18		
Оплата за канад чеки	254.41		
Направи і чищення машин	239.08		
Лікарі за нових членів	221.50		
Видатки на пошту	215.00		
"Свобода" за праці і друки	214.00		
Телефон	175.10		
Канцелярські прибори	121.88		
Прибори для зладження виказів (IBM)	75.22		
Головний лікар	60.00		
Обезпечення помічників сил (workmen's compens.)	48.35		
Фотографічні знімки чл. аплікації	38.40		
Кошти оцінки реальностей на моргеджові інвестиції	25.00		
Аскурації департаменту за дозволи	16.20		
Вода і інші дрібні видатки	10.90		
Аскурації журнали	5.29		
Інвестиції:			
Інвестовано в моргеджам	32,000.00		
Позички членам	3,639.29		
Разом \$189,639.31			
ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ			
Готівка з кінцем серпня 1958 р. осталася	\$428,396.87		
Прийхід за вересень	218,236.27		
Разом \$646,633.14			
Розхід за вересень	169,639.31		
Готівка з кінцем 30. вересня 1958 р. осталася	\$476,993.83		
БАЛАНС:			
Стан чистий:			
Готівка	\$ 476,993.83		
Моргеджі	2,121,557.65		
Вонди	14,105,286.25		
Позички членам	301,565.25		
Рекламні	291,050.79		
Друкарня	10,543.79		
Разом \$17,306,997.55			
Стан фондний:			
Посмертний фонд нових родів обезпеч.	\$16,558,313.52		
Админстрац. фонд	127,029.10		
Конвенційний фонд	4,427.95		
Залоговий фонд	281,009.27		
Народний фонд	3,054.72		
Посмертний фонд старого роду обезпеч.	56,670.95		
Резервовий фонд	20,999.44		
Сирітський фонд	121,633.55		
Спеціальний фонд на обезпечу інвестиції	97,695.94		
Фонд Захисту Сирот.	36,163.11		
Разом \$17,306,997.55			
Роман Слободя, гол. кас.			
МОЛОДЕЧІЙ ДЕПАРТАМЕНТ			
ПРИХІД:			
Відділ	Залатив	Відділ	Залатив
1	55.54	78	1.04
2	60.19	79	3.14
3	54.60	80	135.06
5	129.17	81	40.85
6	97.81	82*	2.89
7	78.14	83*	198.12
8	99.57	84	50.93
9	26.14	85	78.99
10	67.39	87	39.83
12*	43.42	88	82.81
13	58.90	89	93
14	105.97	90	59.48
14	176.45	91	13.00
15	79.61	92*	11.59
16	30.13	93	81.99
17	5.13	94	412.84
18	6.84	96	157.61
20*	354.99	97	12.37
21	118.73	99	32.50
22	13.81	100	15.55
23	128.99	102	355.53
24	21.62	103	46.50
25	177.25	104	76.46
26	1.35	105	113.17
27	142.78	106	286.21
28	9.25	107	54.40
29	99.02	108	4.57
30	8.62	109	28.30
33	155.79	110	33.28
34	4.95	111	4.98
36	5.21	112	65.36
37	61.15	114*	67.42
38	166.30	115*	122.69
39	237.85	116*	32.07
40	69.84	117	25.88
42	280.44	118	2.48
45	203.72	119	42.48
46	109.47	120	206.06
47	25.43	121	69.88
49	133.84	122	13.72
51	21.87	123	15.00
52	79.05	124	5.82
53	230.37	125	193.39
55	80.16	127	269.19
56	40.90	128	81.87
57	139.30	130	132.23
60	9.10	132	35.17
61*	6.70	133	67.42
63*	235.68	134*	8.97
64	32.28	135	6.87
65	20.50	137	28.62
66	10.43	138	13.14
67	4.48	139	27.38
68	6.68	140	31.01
69	46.45	141*	11.58
70	61.33	142	162.71
71	45.69	143*	121.62
72	1.19	144	101.87
73	23.13	145	29.59
74	4.12	146	86.73
75	47.13	147	295.96
76	176.27	148	2.48
77	15.98	149	49.64

Відділ Заплатив

150	181.90	324	51.53
151*	27.65	325	375.25
152	20.60	326	1.10
153*	404.60	327	245.80
155	246.49	329*	34.10
156	169.07	330	117.22
158	56.67	332	2.98
159	2.33	333	12.98
160	2.89	334	200.77
161	72.20	335	22.77
163	295.37	336	240.73
164	95.54	337	65.98
165	12.10	338	56.22
167	37.67	339	21.00
168	49.11	341*	369.19
170	205.09	342	83.68
171	178.79	343	85.57
172	6.92	344	17.77
173	68.74	345	25.80
174*	32.14	347	60.98
175	162.06	348	170.33
176*	81.19	349	86.78
177	63.19	350	79.17
178	41.24	351	13.87
179	87.74	352	21.03
180	71.55	353	111.87
181	100.23	355	180.18
182	40.98	356	135.97
183	122.98	357	7.88
184*	153.57	358*	6.88
185	10.58	359	75.83
187	25.98	361	1,067.00
189*	124.59	362	38.40
190	8.58	363	56.50
191	138.17	364	241.90
192	127.92	365	3.78
196	7.50	366	6.10
199	8.05	367	428.27
200	288.61	368*	14.77
201	1.45	369	26.77
202	4.75	370	193.90
203*	28.12	371	127.80
204	422.64	372*	301.54
205	1.35	373	21.97
206	369.67	374	109.92
208	26.14	375	40.47
209	3.81	376	32.43
210	22.09	377	5.07
211	35.21	378	3.22
212	9.67	379	799.88
213	58.73	380	246.18
215	29.07	383	179.77
216	1.21	384	24.33
217	313.36	385	170.87
219	203.40	386	65.18
220	156.38	387	16.00
221	829.36	388	209.77
222	171.68	390*	32.99
223	43.36	391	10.20
224	37.78	393	110.33
225	3.73	394	28.98
226	26.14	395	196.33
227	2.71	396	8.10
228	4.5	397	188.77
229	8.88	398	5.68
230	343.42	399*	85.88
232	32.42	400	4.47
233	131.82	401	4.50
234	247.32	403	40.77
236	102.83	405	2.22
237	79.35	406	30.00
238*	437.19	407	4.10
239*	113.12	408	1.00
241	3.64	409	3.55
242	31.05	410	9.47
343	45.98	411	4.10
244	2.93	412*	57.67
245	118.03	413	36.00
246	42.09	414	391.50
247	105.30	415*	1.88
248	98.87	418*	109.50
251	116.34	419	36.68
252	99.30	420*	8.67
253	55.06	421	32.77
254	146.58	422	0.50
255	4.88	423*	231.80
256	159.65	424	4.00
257*	37.96	426*	58.22
258	20.84	427	222.44
259	47.78	428	3.10
260	3.40	430	327.55
261	33.77	432	1,401.00
262	15.73	433	112.77
263	7.30	435	87.37
264	57.97	437	250.33
265	46.08	438	49.50
266	369.42	439	260.10
267	11.57	440	11.77
268*	135.12	441	195.68

1

Порівнюючи цього горічуху „Союзівку” з тією, якою вона була перед двома роками, ми зачепимося на ній різні уліпшення, поширення і нові влаштування, такі, як спортивні площі, додаткова розкішна їдальня, кіоск і т. п. На загал можна сказати, що оселя чини росте своїм господарським станом і різними відпочинковими вигодами.

Найважливіше однак те, що „Союзівка” вдосконалюється і зростає своїми культурними надбаннями. Цього року було тут більше слухачів Курсу Українознавства, який поширеніше ще наукою українських танків, вишиванок, ручних робіт та співу. Важливим завершенням „Союзівки” являється Дитяча Оселя, пам'ятник Т. Шевченка та цвинтарний Богослуження. Всі ці складові частини творять дуже упорядковану і пляную цілість і служать для виховання наших відвідувачів „Союзівки”, тому можемо сказати, що оселя служить не тільки відпочинку, але набирає характеру виховної сезонної інституції. Вона стає для українського суспільства Америки і Канади культурним осередком літнього сезону, на якому обов'язково хочеться побути. Кожен українець радіє такою пляною працею Українського Народного Союзу, а не-українці можуть тільки зазирнути нам такого досягнення.

Дитяча Оселя.

Одним з важливих культурних влаштувань на „Союзівці” є оселя для дітей. Положення вона оповідає від головних забудуваних „Союзівки” і творить оселю про себе. Визначається вона не лише чарівною красою оточення, але також багатством свого вивішування внутрі і назовні, тому є ідеальним місцем для літнього перебування і відпочинку дітей. На цій оселі є своя кухня, ледівня, привітна їдальня, спальні та йше. До диспозиції дітей є тут купальний басейн, різні забавні приладдя, цвітники, простори травники, які межують з гаєм з чистошпильковими деревами з густим лісом. Цей дитячий хутір має все, чого лише дитина може собі бажати і чого вона потребує для свого здоров'я та примногого почування. — В такому оточенні перебувають по черзі хлопці і дівчата на протязі чотирьох тижнів.

Дитяча оселя звірнує ведення під добрим керівництвом і виховним наглядом. Багато ваги приділяється національному вихованню, що дуже потрібне для молодого покоління.

Кожне еміграційне життя несе з собою затрату традиційного зв'язку з своїм народом. Цей процес починається від дітей, що виростають у чужому середовищі. Вдержання дітей при своїй національності і вимагає, щоб випелення і скріплення національної свідомості пристосувати вже від дитинства. Дитячою оселею на Союзівці положено основні під виховання наймолодших дітей.

Виплати з адміністративного фонду

Платити помічних сил	1,842.5
Нагороди за нових членів	1,204.0
„Свобода” за Юкрейнієн	
Вікел	600.0
Нагороди за нових членів спеціальним організаторам	441.0
Федеральний податок за помічні сили	281.6
Лікарі за нових членів	89.0
Видатки на пошту	50.0
Стейтвотне забезпечення помічних сил (Workmen's Comp. Ins.)	48.3
Перевоз інших фондів за членів мол. деп.	25.0

Інвестиції:

Інвестовано в моргеджах	35,500.0
Позички членам	2,874.3
Разом	\$50,004.3

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ

Готівка з кінемом сервісу	
1958 р. осталься	\$110,866.2
Прийхід за пересень	\$56,126.9
Разом	\$166,993.1
Розхід за пересень	50,004.3
Готівка з кінемом 30. пересень 1958 р. осталься	\$116,988.7

БАЛАНС:

Остан чинний:

Готівка	\$ 116,988.7
Моргеджі	822,451.2
Фонди	2,843,511.0
Позички членам	33,529.2
Разом	\$3,815,980.3

Остан довільний:

Посмертний фонд	\$3,723,470.5
Адміністрац. фонд	92,509.8
Разом	\$3,815,980.3

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЯ

МАЙНО У. Н. СОЮЗУ:

Майно старших членів з кінемом версеня	
1958 р.	\$17,306,997.5
Майно мол. деп. У.Н.С.	3,815,980.3
Разом майно з кінемом 20. пересень 1958 р. осталься	\$21,122,977.9

Роман Слободян, гол. кас.

„СОЮЗІВКА” В 1958 р.

Курс Українознавства.

Великим культурним вкладом на „Союзівці“ являються Українознавчі Курси для молоді — двінадцять хлопців. Цього літа на курсі число слухачів збільшилось до яких 60 осіб. Вони були поділені на кількісно меншу класу початкувчих курсантів, яку вів учитель п. І. Близнак, подаючи в ній українську мову, писання і граматику. Більшу групу слухачів становила вища класа курсантів, яка була поділена на два відділи. В них проф. д-р Василь Стецюк викладав українську мову, граматику, літературу, історію, географію і культуру. Слухачі однієї і другої класи дуже уважно ставилися до предметів навчання, щоб з них найбільш швидко стати. Розуміється, що така серйозність слухачів до предметів залежить від учителів і їх способу викладу. В обидвох учителях виразно слідить було замішування до їх звання і відповідальність за нього.

Особливо трудне завдання стояло перед професором вищої класи. У викладах його було слідить велике знання, ясність і авторитетність у з'ясуванні предметів, чого власне тут роджана молодіж, яка не стоїть під безпосереднім впливом української культури, особливо потребує. Але ще важливіше було пов'язати викладів з загальною національною тематикою, бо саме це дає слухачам, як будучим пропагаторам української справи, потрібний їм широкий погляд і здоровий ідейний напрям.

Пам'ятник Тарасові
Шевченкові.

Багато вагіт значення „Союзи́вці“ для пам'ятник Т. Шевченка. Збудований він на передовій місці оселі, поблизу головного будинку на горбку так, що він видний для кожного, хто відвідує „Союзі́вку“.

Пам'ятник цей є дуже культурним виходом на „Союзі́вці“. Шевченко був національним пророком і генієм вогненного слова, на протязі поколінь був будителем і виховником нашого народу і поставлення йому пам'ятника на „Союзі́вці“ є з виховного погляду дуже важливе для національної свідомості учасників дитячої оселі і Курсів Українознавства!

Недільні Богослужби.

Ще один дуже важливий релігійно - виховний чинник уведено на „Союзвип“, а ним є цюцеліній Служби Божі.

В лісі, сопаліді від дороги, яка веде до вилі „Київ“, вузкою, грубо каменистою доріжкою входиться на досить велику, ще не зовсім скульптовану площу. На краю площі приміщена невеличка дерев'яна підлога, а на ній чотири стовпи підпиральні дерев'яний дашок — це так звана Каплічка „Союзівців“. В ній стілі служать за Вітвар, при якому Веч. о. о. Кекіш цюцеліній відправляв Службу Божу, відбо-

астія, виголошував про

вдів, та цілий плід днів 10-го серпня п. р. у Службі Військ взяло участь велике число віруючих мешканців „Союзівки“ і дитячої оселі. Тут також були приявними предсідник і деякі члени Гол. Уряду УНСоюзу, редактор „Свободи“, обидва учителі Курсів Українознавства та інші. Під час відпівки була спільна у присутніх всім ім спільна і глибока поборність і розуміння ваги молитовного сднання з Богом.

Великою прикрасою і
весенням духа віруючих

Вже сама⁸ гірська буйна і чаруюча природа, що серед неї стоїть і Капличка, психічно настроювала віруючих, будила їх почування та спонукувала їх до вдумливості.

Народному Союзу! — це
ваш національний обов'язок,
особистий інтерес! Вступайте
в члени У. Н. Союзу!

**"Ukraine
and Its People"**
(УКРАЇНА: ЇЇ НАРІД)

ручник в англійській

— зрєдагував —
проф. І. МІРЧУК.

дається для освідомлен

ти Українською Енциклопедією в малому засязі.

Цена \$3.00.

Замовлення слати:
КНИГАРНЯ „СВОБОДА”
83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

ЖОВТЕНЬ — МІСЯЦЬ ФОНДУ „СВОБОДИ” І ПІ ВИДАНЬ. СКРІПЛЮЙТЕ ГОЛОС УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВДИ, ПОШЛІТЬ СВОЮ ЩЕДРУ ПОЖЕРТВУ НА ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД „СВОБОДИ”!

НОВА ПРАЦЯ ЗУАДКОМІТЕТУ

4-го жовтня відбула своє перше засідання новообрана шістьох Загальних Зборів Екзекутива Злученого Українського Американо-Українського Комітету і на цьому засіданні порішила такі справи:

1) Європейське Представництво

Екзекутивна вислала звіту директора свого Європейського Представництва ЗУАДКОМІТЕТУ д-ра А. Перетічного і після того вирішила всі справи, зв'язані з працею Європейського Представництва, як теж справу адміністративних витрат цього Представництва. Порішено продовжувати акцію переселення і допомоги в міру фінансових можливостей.

2) Допомога

Екзекутивна порішила продовжувати виплату грошових дотаций для наукових установ і деяких діячів. Постановлено і вже вислано допомогу за місяць жовтень 1958 року, а саме:

для ШПЕН в Німеччині — 200,00 дол.; для Комітету опіки над паненом Петлюровим — 100,00 дол.; для НТ-Ш у Сарселі — 392,00 дол.; для УВУ в Німеччині — 70,00 дол.; для УТГГ в Німеччині — 42,00 дол.; для Незалежної Асоціації Східноукраїнства в Німеччині — 140,00 дол. Крім цього виплачено грошову допомогу в сумі 50,00 дол. письменникові Іванові Ш. в Австрії як теж оплачено поїздку на вакаційній оселі незалежному письменникові Теодосію О. у ЗЛА в сумі 116,00 дол., як теж виплачено підмогу в сумі 10,00 дол. п. Н. Д. Грошовою допомогою виплатив ЗУАДКОМІТЕТ в жовтні на суму \$1.120.

Екзекутивна ЗУАДКОМІТЕТУ підкреслює свою справу тому, бо хоче звернути увагу на неї нашої громади. Від пожертв нашої громади залежить, чи зможе ЗУАДКОМІТЕТ виплачувати ті грошові допомоги, які для наших наукових установ і деяких діячів konieczні, і в цей спосіб підтримати важливу культурну працю.

3) Морський транспорт

Екзекутивна ствердила, що новопритулила на основі закону PFA - 1953 дошки ЗУАДКОМІТЕТУ понад 120,000-00 дол., яку то суму у формі позицій видав Міждержавний Комітет для переселення з Європи (І. С. Е. М.). Шість Загальних Зборів ЗУАДКОМІТЕТУ звернули увагу на справу задоволення перед І. С. Е. М., з якого ЗУАДКОМІТЕТ мусить дістати повну і речену сплату задоволення від своїх апікантів. То ж Екзекутивна звертається до всіх дошкиників із закликком систематично місячними ратами сплачувати задоволення, щоб мити в реченні його сплати. С деякі родина, які вже закінчили сплату задоволення за кошти переселення і ім Екзекутивна висловлює подяку, бо їх поважне громадське ставлення допомагає ЗУАДКОМІТЕТУ затримати добре ім'я в міжнародних умовах. Виповнення цих міжнародних зобов'язань — це дальша допомога новим апікантам, які потребують допомоги в переселенні. Це повинні мати на увазі дошкиники за кошти переселення і старатись розв'язати із своєю задоволення.

4) Права допомога

Заступник президента ЗУАДКОМІТЕТУ і правий дорадник адв. Михайло Панах звернув увагу на справу точного об'явлення нових поселенців правами набути громадянства, чи теж легалізації поїзду. Екзекутивна постановила віддати більшу увагу цим правам, та навіть перевести громадянські наради з висвітлення цих справ у громадах, де наші люди таких виснажень потребують. Якщо котрась із громад хотіла б перевести таку нараду із висвітненням всіх складних справ громадянства, тоді просимо звертатись до канцелярії ЗУАДКОМІТЕТУ на адресу:

United Ukrainian American Relief Committee
866 North 7th Street
Philadelphia 23, Pa.

а ЗУАДКОМІТЕТ допоможе організувати так унаряд і правий заступник ЗУАДКОМІТЕТУ дасть на такий нараді всі потрібні інформації і висвітлення.

Злучений Український Американський Допомоговий Комітет

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Нью Йорк, Н. Й.

3 діяльності Зборівського Допомогового Комітету.

1. Підготовка до зустрічі. Зборівський Допомоговий Комітет запланував влаштувати чергову зустріч Зборівців в неділю 23-го листопада 1958 о 2-й год. по пол., в залі гр. кат. церкви св. О. Ніколая при 10-й вул. і Евно „А” в Нью Йорку. Організований в цей цілі Комітет Пань займеться прийняттям гостей. Сама зустріч запланована цікаво. Різноманітна програма дасть багато приємностей запрошеним гостям і певність перевести культурно вечір в рідній атмосфері.

2. Видання історії Зборівщини. Одним з головних своїх завдань поклав собі Комітет видати в недалекому часі коротку історію Зборівців і Зборівщини. Редакційний Комітет просить усіх зацікавлених в цій справі Зборівців в Америці і Канаді надіслати свої матеріали до історії Зборівщини на адресу голови Комітету. Окремо організується видавничий Фонд для фінансування видання історії Зборівщини. Комітет просить всіх Зборівців з-поза Метрополі Нью Йорку надіслати пожертви на видавничий фонд. В найближчому часі подамо список жертвodawців, що переслали свої дані на підсилання видавничого фонду. Імена жертвodawців будуть поміщені також на останніх сторінках книжки „Історія Зборівщини”.

3. Зборівська акція. На закупку ліків і окремого пакунок з матеріалами для хворі спаралізованої громадсько-суспільної діячки зі Зборівців, що вже цілий рік лежить опущеною в одній з лікарень в старому краю, вплинула дальші пожертви від таких Зборівців: по 5 дол.: д-р Іван Новаківський, Теодозія Стрик-Коверко; Ольга Новаківська-Олішник; 4 дол.: Євгенія Оліва-Чума; 3 дол.: На допомогу Дитячому Садку в Крайльсгаймі за переслани фотографії і репортаж переслали: по 5 дол.: д-р Іван Новаківський, Володимир Познахівський. По 1 дол.: Анна Наводич-Кос, Теодозія Стрик-Коверко, Ольга Новаківська-Олішник, д-р Володимир Тимкевич і Євгенія Оліва-Чума та проф. М. Ребрин з Торонта дол. 3,00.

Листування проситься надіслати на адресу: Mr. Макс Панах 48 1/2 Е. 7. Стр. Нью Йорк, 3, Н. Й. О. М.

Філадельфія, Па.

1-ий Листопада — ВСЕНАЦІОНАЛЬНЕ СВАТ

1958 рік — знаменний рік відзначення сорокових роковин державної незалежності України. В січні всі українці у вільному світі відзначили свято сорокаріччя проголошення Четвертого Універсалу Української Центральної Ради в Києві, яким встановлялась в Україні Українська Народна Республіка. Та попри дату 22-го січня 1918 року є ще одна замітна історична подія в славному 1918 році. Це 1-ий листопад 1918 року, коли Українська Галицька Армія здобула Львів і створила на захист Західно-Української Народної Республіки.

Дата 1-го листопада 1918 — це історична подія загальноукраїнського значення. Вона означає не лише здобуття Львова і закріплення української влади в Галичині, але перш за все та дата означає створення Української Галицької Армії, яка від перших днів існування стала на службу українській державній владі і служила Українській Народній Республіці весь час її існування. Та і цього не було 1-го Листопада 1918 року, тоді не було б того найсвітлішого моменту української історії — 22-го січня 1919 року, коли вся вільна самостійна Україна проголосувала свою соборність і незалежність в одній Українській Народній Республіці в старовинній столиці в Києві.

Тому всі українці у вільному світі вродно приготувались до відзначення сорокових роковин Першолистопадового Чину. Гарно плянує відзначити ту дату українська громада в Філадельфії. Ще 11 вересня ц. р. Управа Філі У.К.К. в Філадельфії скликала громадську нараду, на якій обрано Діловий Комітет із п. Миколаєм Алексєвичем у провід для переведення свята. Комітет перевів уважливий підготову. Згідно з традицією, в навічєра роковин Листопадового Чину, в п'ятницю 31-го жовтня відбудуться панахиди в обох українських катедрях: о 7 год. вечора в Православній Катедрі св. Володимира при вул. Берке і о 8 год. вечора в Католицькій Катедрі Непорочного Зачаття при вул. Френкліна.

Листопадове Святю відбудуться в неділю 2-го листопада в залі Українських Громад при вул. Френкліна. Буде дві імпрези: по полудне для молоді і вечіра для всього громадянства. В пополудневій імпрезі програму виводять виступи молодечих організацій: Пласт, ОДУМ-у, СУМА і інших. У вечірній Академії виступить славний хор „Кобзар”. Промову виголосить д-р Антін Кияницький, деклямацію артист Ярослав Рудакевич. Заповідається велика участь в обох імпрезах. Спеці-

Югославські комуністи спорять із альбанськими „товаришами”

Београд. — Діловий югославський міністер закордонних справ Йосиф Брілей, відповідаючи на запитаннях журналістів, повідомив, що югославські комуністи спорять із альбанськими „товаришами”. Він заявив, що Альбанія своєю поведінкою доводить „повний брак розуміння для міжнародної відповідальності”. Ці закиди торкаються постійної ворожби Югославії кампанії з приводу прикордонного югославського обшару містечок Косова і Метохії, до якого Альбанія зголошує претензії. Крім цього, Альбанія, будучи завжди найвірнішим сателітом Москви, підтримує московсько-сталінську поставу супроти „бунтівника” Тіта.

ЗМІНА ВЛАСНИКА ФІРМИ

„Платон Стасюк”

ПОВІДОМЛЯЮ

ШАНОВНУ ПУБЛІКУ, ПОКУПЦІВ, ЗНАКОМИХ, І ПРИХИЛЬНИКІВ ФІРМИ, що

з днем 13-го ЖОВТНЯ 1958 року

МОЄ ПІДПРИЄМСТВО,

ЯКЕ ІСНУЄ ВІД 1922 РОКУ

при Першій Євенті, ч. 124

в НЬО ПОРКУ,

перейшло на власність

моїх братів

НИПРІЯНА І ВОЛОДИМИРА

СТАСЮКІВ,

ЯКІ СПІВПРАЦЮВАЛИ ЗІ МНОЮ

ВІД 1923 РОКУ.

ВІДХОДЯЧИ з заснованої мною фірми, присмно мені зложити найщирішу подяку всім Шановним Покупцям, які відвідували мою фірму, виконуючи на практиці клич „СВІЙ ДО СВОГО”. Вони розуміли, що індивідуальний здобуток людини, є рівночасно здобутком цілої громади — очевидно, коли дані бізнесмен сповніли свої громадські обов'язки, не тільки в якомусь угрупованні, але взагалі.

Я Є ПЕВНИЙ, — що нові власники фірми підуть у громадських справах моїми слідами, а Українська Публіка буде відноситися до них з таким самим довір'ям, як відносилася, на протязі 36 років, до мене, — не тільки громадяни старої еміграції, — але й новоприбувші, ставилися до моєї фірми надзвичайно прихильно, за що складаю їм ще раз найщирішу подяку.

ПЛАТОН СТАСЮК

Увага! НЬО ЙОРК і ОКОЛИЦІ! Увага!

Приходьте усі

НА УКРАЇНСЬКІ ФІЛЬМИ

продукції — АВРАМЕНКА.

Дохід — призначений Авраменком — для Української Католицької Школи св. Юрія в Нью Йорку. Висвітлення відбуваються:

у новій ШКІЛЬНІЙ АВДИТОРІІ ім. Саса-Яворського 215 1st 6-та вулиця в НЬО ПОРКУ.

ФІЛЬМ

„МАРУСЯ” („ОП, НЕ ХОДИ ГРИЦЮ”)

буде ще показаний у СУБОТУ, 1-го ЛИСТОПАДА 1958 р.

ОДИН РАЗ —

год. 5:00 ввечері.

у НЕДІЛЮ, 2-го ЛИСТОПАДА 1958 р.

буде ФІЛЬМ

„ЗАПОРОЖЕЦЬ ЗА ДУНАЄМ”

3 ПОКАЗИ: в год. 3:00, 5:00 і 7:00 ввечері. ДОРОГІ УКРАЇНЦІ! Подбайте, щоб Ваша молодь побачила ці фільми, тому приходьте самі з Вашими дітьми. Там побачите чудові танки, почуєте прекрасні пісні під управою Олександра Кошиця в фільмі „Маруся”, а в „Запорожці” побачите зворушливі картини, з'ясовані нашими визначними артистами (Прімадонна Марія Сокил, Михайло Швець, Микола Карлаш та народжена тут Галля Єдинак-Орленко в ролі Оксани. Теж побачите танок самого Авраменка. Музика аранжована проф. Антоном Рудницьким).

ВПИСУЙТЕСЯ ГРОМАДНО НА ТАНКОВІ КУРСИ, ВЕДЕНІ АВРАМЕНКОМ!

Адреса: W. AVRAMENKO
4 St. Mark's Place — New York 3, N. Y. — Tel.: AL 4-7655

Увага! ГАРТФОРД, НЬО ГЕЙВЕН і БРІДЖПОРТ! Увага!

„РІДНА ШКОЛА” і „МУЗИЧНИЙ ІНСТИТУТ” в НЬО ГЕЙВЕН, Конн.

— влаштовують

в СУБОТУ, 8-го ЛИСТОПАДА 1958 р.

Велику ОСІННЮ ЗАБАВУ

в приміщенні ІІЛ ГОЛД — при 270 Кроуи вул. на яку запрошують все Українське Громадянство Нью Гейвену і Околиці.

ПОЧАТОК — год. 7:30 ввечері.

ПЛЯНУЙТЕ ВЖЕ ВІД СЬОГОДНІ СВОЮ УЧАСТЬ У

ЮВІЛЕЙНІЙ ЗУСТРІЧІ „СВОБОДИ”

В СУБОТУ, 29-го ЛИСТОПАДА о годині 6-й ввечері

в залі нового Українського Народного Дому в Джерзі Сіті, Н. Дж.

Платне політичне оголошення

Платне політичне оголошення

Платне політичне оголошення

Платне політичне оголошення

NEW JERSEY VOTERS

Harrison A. WILLIAMS

Democratic Candidate U. S. Senate

- Member, House of Representatives, two terms
- Member, Committee on Foreign Affairs
- B. A. Oberlin College; Graduate Study, Georgetown University; School of Foreign Service, LL. B., Columbia University
- Former Teacher of Law, Rutgers University
- U. S. Naval Pilot, World War II
- Former Steel Worker
- Civic Leader
- 38 years old
- Married, five children

- SUPPORT UKRAINIAN NATIONAL ASPIRATIONS
- RETURN TO FULL EMPLOYMENT
- PROGRAMS TO COMBAT THE HIGH COST OF LIVING
- OPPOSED TO THE ADMINISTRATION'S HIGH INTEREST RATE POLICY
- MEASURES TO CURB THE FEW WHO ARE CORRUPT IN THE LABOR-MANAGEMENT FIELD — SUPPORT THE KENNEDY-IVES BILL
- MEANINGFUL EQUALITY OF OPPORTUNITY TO ALL REGARDLESS OF RACE OR CREED
- STRONGER ANTI-MONOPOLY LEGISLATION
- STRENGTHENED SMALL BUSINESS LEGISLATION
- POSITIVE NATIONAL SECURITY PROGRAMS DESIGNED TO FIGHT COMMUNISM AND PROMOTE FREEDOM IN THE WORLD

Paid for by WILLIAM GURAL, MARCEL WAGNER

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ Українського Громадянського Комітету Нью Йорку до губернатора Гарримана.

Достойний Аверелл Гарриман

ГУБЕРНАТОР СТЕЙТУ НЬО ПОРК

Виконна Палата, Канітоль

Олбані, Н. Й.

ДОРОГИЙ ПАНЕ ГУБЕРНАТОРЕ ГАРРИМАН!

Ми, громадяни українського роду, вибачаємо собі за честь, що можемо підтримати Вашу кандидатуру на перебір в щорічних осінніх виборах. Ваше прихильне зрозуміння не тільки для наших проблем, але й проблем інших народів, кваліфікує Вас ввійти на те виборче становище.

Проголошення Вами за час Вашого урядування, як губернатора, широку діяльність „Українським Чинем”, стало поштовхом для наших земляків живи зберігати ідеал свободи. Адміністрація у Вашингтоні обіцяла добру програму „визволення” для похриплених народів за злізлого завісою. Проте кожна конференція, що її переводились з Совєтами, давала насильству „визволення” інших народів через напруження поширення обшару впливів совєтського імперіалізму. Республіканська партія записалася своїм угодством, хитістю та додержанням над край лінії, намагаючись таким чином однаково нашу безпеку, як і наш хатній добробут. Вони задукуються, щоб не наразитись російським комуністам. Ми горді, що Ви, як наш губернатор, не лякались зробити визов комуністам, які після того зробили відступ.

Ваш адміністраторський хист і Ваше знання стейтського правління, викликають загальне признание, навіть — хоч з неохотою — від Ваших противників, що їх програма передбачена завжди у користь нечисленних виборців. Ваша програма щодо збільшення освітніх можливостей, зокрема та, що стосується осіб в середньому віці, як теж на далекезжє поширення промислових користей задля постійного zatrudнення робітників, з правом користування всім привілеями незалежно від походження і віровизнання — це налічні докази доброго правління. Республіканці знову повторюють обіцянку Губера щодо „обільного обшару”, коли тим часом число zatrudнених в цілій країні зменшується, а обшар стає дуже бідні. Іхня програма була і є тільки на показ на виборчий час.

З глибокою пошаною

УКРАЇНСЬКИЙ ГРОМАДЯНСЬКИЙ КОМІТЕТ міста Нью Йорку

28-го жовтня 1958

ПОВІДОМЛЕННЯ ДЛЯ ВІНГОДИ ГРОМАДЯНСТВА МІСТА НЬО-ПОРКУ І ОКОЛИЦІ — відкрили ми — з днем 18-го ЖОВТНЯ 1958 року ДРУГУ КРАМНИЦЮ З М'ЯСНИМИ ВИРОБАМИ 128 First Ave. (між 7 і 8 вулицями)

На складі: ЩОДНЯ СВІЖІ М'ЯСНІ ПРОДУКТИ —
виключно власного виробу — першої якості.

ЦІНИ ПОМІРКОВАНІ
Е. КУРОВИЦЬКИЙ і Ю. БАЧИНСЬКИЙ
власники фірми
K. & B. Meat Market, Inc.

166 Ave. B
Between 10th & 11th Streets
Tel.: Canal 8-5590

NEW YORK, N.Y.

128 First Ave.
Between 7th & 8th Streets
Tel.: GRamercy 7-0344

РІЗДВЯНІ ЛИСТІВКИ

роботи мистців:
ЗАЛУЦЬКОГО
МОШИНСЬКОГО

(серія п'ять штук з циклу "Гуцульщина" й одна
із Матією Божою)

друковані багатими кольорами і на добірному
папері — вже є на складі
у ПЛАТОВИМУ ПІДПРИЄМСТВІ
"МОЛОДЕ ЖИТТЯ"

144 Second Avenue NEW YORK, N.Y.
Не зважаючи на великі кошти продукції старомос
вдержати дотеперішню ціну —
1.00 (одна) ДОЛІАР — за 10 ШТУК
(разом з конвертами)

Дотеперішнім змістом вже найбільш близьким дням почи
наємо випускати листівки на відома нам адреси. Хто досі не
заплатив за випуск листівки, згодом надіслати нам окреме за
мовлення, разом з належністю за ці картки.
Крім зазначених листівок, маємо ще на складі листівки
інших мистців та інших видавців по знижених цінах. Має
мо що теж на складі невеликий запас відомих уже широ
кому загалові листівок — УРОДИНОВИХ, ІМ'ЯНИНОВИХ
та для інших нагод в ціні по 12½ цента за штуку, або
1.00 дол за десять штук.

КНИГАРНЯМ ЗНИЖКА!

Звертаємо увагу на нашу листову адресу:

"МОЛОДЕ ЖИТТЯ"

P. O. Box 364, Cooper Station — New York, N.Y.
Грошові перекази і чеки просимо виписувати на:
МОЛОДЕ ЖИТТЯ, Inc.

ЗАПИСКИ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМ. ШЕВЧЕНКА

ТОМ 166

ЗМІСТ:

- Передмова В. Дорошенко: Стратегічний шлях І. Франка.
В. Крайчик: Франко — лірик. О. Кульчицький: Психосоці
альні аспекти "Мойсея". В. Янів: Духовні переживання
в "Творчих сонетах" І. Франка.
Гр. Лукинич: Театральні-соціологічні елементи в
драматичній творчості І. Франка.
П. Ковалів: Лексичні особливості ранніх суспільних поезій
І. Франка.
В. Лев: Участь І. Франка в творчості укр. літер. мови.
О. Домбровський: Відношення І. Франка до проблеми ан
тичної історії.
К. Кисілевський: Науковий праці І. Франка.
В. Мудрий: Іван Франко як громадський діяч.
Ст. 198. — Ціна \$2.50.

Замовляти:

"СВОБОДА", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Чому

платити згори

за ЧЕНИ

ВІДКРИТЕ СОВІ ЗА ДЕШЕ
ВІ КОШТИ БЕЗ ЗАПЛАТИ
ЗГОРИ

ЧЕКОВЕ КОНТО

CheckMaster
CHECKING ACCOUNT

ВАШЕ ІМ'Я ВІДРУКОВАНЕ НА КОЖНОМУ
ЧЕКОВІ.

- ✓ Допускається кожна мінімальна сума балансу;
- ✓ Можна відкрити конто кожною найменшою
сумою;
- ✓ Безплатні чекові книжки — не треба платити
згори;
- ✓ Тільки маленька оплата за використані чеки
плюс маленька місячна оплата за обслуговування.

HUDSON COUNTY NATIONAL BANK

IN JERSEY CITY
Montgomery at Washington St.
• Jackson at Wilkeson Ave.
• Central Ave. near Bowers St.
• Pavonia Ave. at Grove St.
• 40 Journal Square

IN BAYONNE
• Broadway at 23rd Street
IN GUTTENBERG
• 68th St. at Bergenline Ave.
IN HOBOKEN
• River at First St.

Відкрито: В ПОНЕДІЛОК ввечері
Відкрито: У П'ЯТНИЦЮ ввечері
Member Federal Deposit Insurance Corporation

КЛК ЗАКРИВ ЛІТНІЙ СЕЗОН ЗМАГАННЯМИ НА „СОЮЗІВЦІ“

Карпатський Лещетарський Клуб Нью-Йорк, який в літ
веде свою діяльність голов
в ділянці теніса (згадав
незвичайно успішні зма
гання на „Союзівці“ ц. р. за
переносом ЗДА і Канади
УСПАК), закрив свій літній
сезон спортивно-товарис
імпрезою на „Союзівці“, в
програму якої входили внут
рішньо-клубові тенісні зма
гання та змагання в стрілянні
з малокалібровою зброєю та лука
при участі членів КЛК і гост
ей.

Змагання жінок в стрілянні
з малокалібровою зброєю дали
такі результати: брало участь 12
пань, при чому перше місце
здобула п. Марта Малиновська
КЛК — Нью-Йорк після
розгріву п. Лідією Палій.
КЛК — Торонто. В конкурен
ції, обі пані здобули рівну
кількість точок, а саме по 35,
на 50 можливих. Далі міс
ця зайняли пані: Т. Терлець
ка, КЛК — Нью-Йорк — 33
точок, М. Тершаковець — 28
точок, М. Роканковська —
Марта, КЛК — Нью-Йорк 26
точок і С. Олесницька, 24
точок.

В суперницьтві чоловіків
брало участь 17 змагунів. Пер
ше місце зайняв В. Шарко
39 точок, перед Ю. Купчинсь
ким 38 точок (оба КЛК — Нью
Йорк). Наступні місця взяли
В. Берізка — „Союзівка“ 37
точок, І. Богачевський, КЛК —
32 точок, Я. Терлецький,
КЛК — 31 точка, і п.
Михайлів — 30 точок.

В конкуренції сеньйорів,
перші три місця зайняли наші
лікари, які одночасно відбува
ли свій товариський з'їзд на
„Союзівці“, а саме: д-р В. Бре
цьова, КЛК — 29 точок, д-р
Я. Рожанковський 28 точок і
д-р Я. Вовідка КЛК 25 точок.
Участь брали шістьох сеньйорів.

В стрілянні з лука в супер
ницьтві пань при участі восьми
змагунів перше місце зайня
ла М. Рожанковська, КЛК,
перед О. Граб і І. Купчинсь
кою, КЛК.

Суперницьтво чоловіків і
юнаків — лучників вигра
в З. Онішкевич. 2 і 3 місце зай
няли О. Слупчинський і Ю.
Купчинський (оба КЛК)
рівною кількістю пунктів, чер
верте місце Вовідка Ігор
(КЛК), а п'яте і шосте місце
з рівною кількістю пунктів
зайняли Р. Граб і О. Лисак,
мол. (КЛК). Участь брало чо
тиринадцять лучників.

Змагання в стрілянні про
водили пп. В. Шарко, Б. Курил
ко і Я. Вурбелло.

Вислідом тенісного турніру
за внутрішньо-клубову пер
шість КЛК і мандрівну наго
роду клубу були такі:
Участь брало 12 змагунів.
Після передвечір'я вступили
розгріву, до фіналу зма

кваліфікувались пп.: Модест
Венгрінович, Богдан Кара
ницький: 1:6, 7:5, 6:4. Па
вловський — Купчинський:
6:3, 6:2.

Фінал, виграє після завзятої
боротьби п. Нестор Павловсь
кий, перемігавши п. Модеста
Венгріновича 6:8, 6:0, 6:2 і
здобуваючи таким чином ма
ндрівну нагороду КЛК на 1958
рік.

Провідником тенісних зма
гань був п. Михайло Яримови
ч.

Таким чином, Карпатський
Клуб з Нью-Йорку, який почав
свій літній сезон на „Союзів
ці“ — закінчив його в цій
„літній“ головній квартирі —
Клубу. Тепер черга на зимову
діяльність Лещетарського
Клубу.

● Стелітова поліція в Філа
дельфі, Па., заарештувала зо
лочину сітку, яка займалася тим,
що продавала цигарки, які мали
підроблені податкові посвідки.
Скофіковано 40 європ. циг
арок та припинено злочинну
„працю“ тих, які окрадали
„стелі“ на тисячі доларів. Не
вже.

● Під час побуту Аляска
ра в Нью-Йорку, 35-річний
Чарльз Векслер пробував з'є
дзати телефонувати до Президе
нта, який перебував в готелі „Астор“.
За третім разом детективи ви
крили Векслера і заарештували
його, але виявилось що він ужо
хворий і його віддали до
шпиталю Веллі.

GLOBE PARCEL SERVICE, Inc.

1991 BROADWAY NEW YORK 23, N.Y.
Telephone: LYcum 5-0900
Licensed by Intourist — ПОНАД 25 РОКІВ.

ДАРУНКИ ПАЧКИ З ОПЛАЧЕНИМ ТУТ МИТОМ.

ПАЧКИ ДАРУНКИ, одержані поштою, полаго
джуються і відсилаються ТОГО САМОГО ДНЯ.
Завдячуючи нашому досвідченому персоналові,
клієнти, які приносять свої пакунки до нашого
бюро, будуть покладені в КІЛЬКОХ ХВИЛІНАХ
і не будуть чекати, без уваги на кількість клієнтів
або пакунків. Це запевняє Вас, що Ваші Рідні
одержать Ваші дарунки без непотрібного опі
нення.

Дайте нам нагоду переконатися Вас у нашій
СКОРОСТІ, СПРАВНОСТІ, ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ
і особливо увагою для кожного, зокрема.

Запрошуємо сердечно відвідати нас
від ПОНЕДІЛКА до П'ЯТНИЦІ, — в год. 9-5,
в СВОБОТУ — від 9-4 (в неділі — закрито),
та оглянути нашу працю, без якого-небудь
зобов'язання.

ГОВОРИМО ПО-УКРАЇНСЬКИ
МИ НЕ ТІЛЬКИ ОВЩОСМО — МИ ВИКОНУЄМО!
ПАЧКИ ВИСЛАЄТЬСЯ ЩОДЕННО!

КОНЦЕРТИ КАПЕЛІ БАНДУРИСТІВ

ГІРІВ (Закінчення зі стор. 1-01)

цензі в столичних щоденни
ках, одна появившись на днях
в місячнику „Рітмо“, а кіль
канадять буде опублікова
них в обласних і повітових
газетах. Директор агенції „Фі
слі“ п. Патріцію — відомий
приятель українців — напи
сав сам рецензію і опубліку
вав її в своєму бюлетені;
агенція обслуговує 35 часо
писів на провінції. Він є пев
ний, що кільканадять газет
видрукують його рецензію.

Один з найвидатніших ес
панських музичних критиків,
п. Енріке Франко пише в ма
дридському щоденнику „Ар
ріба“, з'ясувавши коротко і
сторію Капелі, її переслідува
ння під більшовицькими: „Ви
ступ відзначився якнайбіль
шим блиском і був таким ус
піхом, що сповняє надією на
успіх усього турне“. Далі ав
тор описує бандуру, підкрес
лює величезну звучність і
висколеність цілого ансам
блю, добірність голосів і ви
кні знамениту зіспіваність і
висколеність хору.

Музичний критик іншого
раннього щоденника в пер
шій частині подає інформації
про українську народну піс
ню (на основі статті п. С.
Витвицького деякі дані з і
сторії Капелі) і пише: „Зіспі
ваність хору є досконалою,
вона багата тонкими і прави
льними нюансами. Диспонує
добрими голосами, з величез
ним діапазоном серед басів.
Також мають дуже багату со
лістську. Вирізнялися своєю
стилю Михайло Мінський і те
нор Михайло Буховський. При
смерно було глядіти як вони
співали, бо вони пережива
ють це і тому їхні інтерпре
тації повні експресивності,
серйозної або гумористичної“.

Автор підкреслює, що публі
кація особливо подобалася піс
ні „Ішов козак без ліс“, і піс
ня про Юрія Тютюнника. Та
кож звертає увагу на вміле
диригування п. Китастого і
Боїска. Не менше похвально
висловлюється про балетну
групу „Орлик“. Своєю рецен
зією закінчує: „Публіка, що
виповнила залу Палатію де
Музіка, алаштувала великі
оравці бандуристам і групі
„Орлик“, висловлюючи бага
то похвал їхньому виступові“
(щоденник „Я“, 23 10).

Вечірня мадридська газет
„Мадрид“ привнесла ще біль
ше похвал. Ось кілька речень
з цієї рецензії під заголовком

„Блискучий виступ українсь
кого хору і танців“. В Па
латію де Музіка представили
ся вчора вперше в Іспанії
хор українських бандуристів
з Дітройту і балетна група
„Орлик“ з Менчестеру кон
цертом, влаштованим під па
тронатом амбасадора ЗДА, Дж.
Дейвіса Ладжа. Виступ обох
ансамблів українських емі
грантів залишився незабу
тим. Знаменита дисципліна,
без якої не можна було ос
гнуги гармонійного виразу
шла в парі з ніжним чаром
мелодій і ритму правдивих ук
раїнських пісень. Кожний
член хору, включно з тими,
що грають на бандурах, тра
диційному інструменті цього
народу, й солісти і багато з
них, що вчора виступали бу
ли, тепло вітані захопленою
публікою, яка довготривало
оплескувала кожний їх ви
ступ.“ Далі йде опис пісень,
які найбільше подобалися,
похвали для „Орлика“, „та
цювальна група „Орлик“ про
демонструвала красу типіч
них танців своєї країни, з
блискучим пописом звучно
сти в назерхній простоті ак
робатичних фігур. Зокрема,
Гопак, що є типовим танцем
околиць Києва і який викону
ється парами і хором, графіч
но, зберігаючи досконалу си
метричність в строгому рит
мі під гармонійні звуки бан
дури, зривав довготривалі оп
лески. Не зважаючи на оче
видну втому після танцю, во
ни продовжили свій виступ,
таючи додаток свого мистец
тва, щоб віддячитися за спра
ведливі, довгі оплески („Ма
дрид“, 23 10).

Довідавшись з преси, що в
Мадриді перебував переїздом
бувший кубинський амбаса
дор Антоніо Грайзос (відомий
українцям за його статтю про
нашу визвольну справу в га
ванському щоденнику „Ель
Мундо“ тому кілька років), ми
його запросили на концерт 22
Грайзос був зворушений цим
жестом пам'яті і відчужен
ності українців, і хоч не має звичаю
виходити пізно вночі з дому,
для українців — як казав —
„радо зроблю виняток“. У ви
хід після концерту написав
лист до кубинської газети
„Ель Мундо“, який має бути
видрукований між 25 і 30
жовтня. Він дав нам копію
всього машинопису цієї статті.
Ось кілька речень: „Концерт
був головним успіхом. Люди
ледви містилися в залі. Ова
ції слідували одна за другою.
Ці 35 бандуристів, одягнутах
в яшу типову для своєї кра
їни — ту саму, що носили ук
раїнці в 18 столітті — бачили
іхні зусилля були нагоро
джувани голосними виявами
прихильності публіки, яка
признавала не лише високу
мистецьку вартість хору, але
також патріотичні почуття
групи скитальців, що бродять
світами, здобуваючи підтри

су для справи їхньої немо
жної батьківщини“.

На руки організаторів кон
церту надходили листи від
осіб, яких запрошено на кон
церт. Ось наступного дня від
домий есп. історик і приятель
України, проф. Монтеро Діа
прислав такого листа: „За
прошений уважливо Вами,
вчора я був на зйнятковому
концерті Українських Банду
ристів Хор, який Ви тут вчора
ввели, що в деяких момен
тах є серйозний і вишкочений
але органі, в інших моментах
динамічний і веселий, але
завжди співзвучний вірно і зо
середжено, є без ніякого сумніву
мистецьким ансамблем першої
класи. Для мене було приєм
но, при допомозі музичних пісн
в виступу і велику душу цьог
го великого європейського на
роду, якому бажано свободи,
добробуту і щастя“.

Під свідками враженнями
концерту ам. амбасадор Ладж
написав до бандуристів захо
пленого листа. Під час кон
церту амбасадор Ладж вийшов
на сцену бандуристів і членів
„Орлика“, зробив спільну фо
тознімку, висловлюючи при
тому своє вдячність, „прис
маною несподіванкою, якою був
приїзд і виступ нашого ансам
блю“. Амбасадор не схищав
своїх гордості з того, що ка
пелія — це американські
громадяни.

До цього треба додати, що
приїзд Капелі і Орлика до Ес
панії і факт патронування їх
виступів в Мадриді і Барселоні
ам. амбасадором дав нагоду
до 19 зам'яток і коротких ста
тей в чотирьох мадридських
щоденниках (крім зазначених
вже 4 рецензій). Це були офі
ційні повідомлення еспансь
ких агенцій, чи звіти з пресо
вої конференції, влаштованої
в будинку ам. амбасад. Крім
того появились дві статті в
двохтижневнику „Нотіціас де
Актуальідад“, видаваному ам.
амбасадом і в місячнику „Рі
тмо“.

Відбулося інтерв'ю в Еспан
ському Нац. Радіо з двома на
шими бандуристами як також
виступ перед еспанськими теле
баченнями. Есп. Нац. Радіо за
писало концерт на ленту і на
ступними днями передаватиме
частини на усю Іспанію.

Так само концерт в Барсе
лоні викликав безліч статей
в місцевій пресі і „захоплені
відгуки музичної критики“.

Я. Олександр

Посмертні Згадки

ВАСИЛЬ САВРАН, довголіт
ний член 332 Війс. УНРово
ї в Україні, Н. Дж., номер 14
жовтня 1958. Похоронений по
хоронив зі села Іванівка, пов.
Скалат, Зах. України. Поши
рив у смутку дружку Ма
рію, сина Юрія, дочку Ан
ну і одну вунку. Похорон від
бувся 17-го жовтня 1958 р.
при участі Родни, Приїжди
та членів Війська на цвинтар
Серія Ісуса в Мемфі, Н. Дж.
В.Н.П. І. Рокман, секр.

ПАВЛО ТРУШ, довголіт
ний член 332 Війс. УНРово
ї в Україні, Н. Дж., номер 14
жовтня 1958 р. Похоронений
похоронив 17 листопада 1958 в с.
Труша, пов. Ярослав, Зах. У
країна. Поширив у смутку
двох синів — Володимира і
Петра. Похорон відбувся 24
жовтня з похороном заведення.
Тамні останки спочивають на
Fox Chase Monitg, Pa. В.Н.П. С. Філіп, секр.

МИХАЙЛО РУДНИЙ, член Війс.
490 УНРової у Юноні, Н.
Дж., номер 22-го жовтня
1958 р. у 71-ому році життя.
Похоронив народився в с. Че
рнів, пов. Рогатин, Зах. Ук
раїна. Поширив у смутку 2 до
чоків, 1 сина і 5 вунуків. По
хорон відбувся 25-го жовтня
1958 р. з Першої Укр. Прес.
Перша в Ірвінгтоні, Н. Дж.
В.Н.П. С. Чорномоз, секр.

Короткі Вістки

● Конгресова різничка підко
дів зарядила слідство в справі
тородження хліба в Нью-Йор
ку на 2.3 центи за фунт. Гору
ла цілі підкоди, демократи
чий конгресмен Віктор Л. Ан
фусо, вважає, що збільшення
ціни на хліб нічим не оправдане.
● „Холодна війна“ між полі
ціантом Зігфрідом Гальбом у
столиці Західної Німеччини
Бонні і одним з тамтешніх потен
татів, міністром оборони Франц
Посфом Штраасом скінчилася
перемогою сірого поліціанта.
Суд признав рацію поліціанта,
який зупинив авто міністра за
порушення правил їзди і пока
рав шофера карою 25 дол., за те
збільшив шофера від закиду
„бунту“ проти влади, коли то
кофер, підбавлений міністром,
відмовився послухати поліція
нта і не зупинився за даний йому
знак.

WHEN TARZAN ANNOUNCED THAT CHAKA WAS A WHITE MAN,
MANY OF THE REFUGEES BECAME ANGRY ENOUGH TO
VOLUNTARILY TO FIGHT

Коли Тарзан повідомив, що
Чака — це біла людина, чи
сленні втікачі розгнівалися

на стільки, що добровільно
зголосилися до боротьби.

SAM ALSO CAME FORWARD, BUT
WITH A DIFFERENT INTENT. "I-
I GUESS I'LL STICK AROUND"—
GUARD THE WIMMEN AN' KIDS—"

Також і Сем вийшов напе
ред, але з іншим наміром.
Я гадаю, що залишусь тут,
щоб обороняти жінок і дітей...

THE CAPTAIN INTER
RUPTED. "I SURE
THOUGHT THAT SAM
WOULD JOIN US—AND
EASY JOE SEEMS TO
HAVE VANISHED, TOO!"

Капітан вмішався. — Я на
певно гадав, що Сем приєдна
ється до нас... А тут і Лег
кий Джо, адже, вже зник
також!

TRIDENT AGENCY
48 E. 7th St.
New York City
Tel.: OR 3-3550
КРЕМІН
проти веснянок

РОЗШУКИ
Люба КАЧУРЕЦЬ
пошукує своїх єврейів:
МАРТИНОК ШІКА,
ТИХОМ ФЕДІР,
з села Опарисів, на Волині.
Хто знає про них, або вони
самі, прошу писати на адресу:
Luba KACZUREC
3828 — 32nd Street
Detroit 10, Mich.

Віра Богатеренко пошукує
родичку Микола МІХАЙЛЮКА,
уродженця в с. Заставна на Бу
ковині. Останній час перебува
в в Ренсбург, Янгтофераль
лонг, Марія Гербертсраасе.
No. 20/426. Хто знає про не
їх, або вони самі, прошу лас
каво писати на мою адресу:
Mrs. Vira SELEDEC
48 Jay Street
Amsterdam, N. Y.

ДО ВІНАЙМУ
НЮ-АРК, Н. Дж.
До випуску КРАМНИЦІ,
в дуже доброму положенні, від
людина на грошовий і бучерню.
Все влаштування. Виснос 35
35 років на тім самім місці.
Інформуватися:
MA 2-0869
MU 6-0569 (домашній)

BUSINESS OPPORTUNITY
ДОКОДА ПОСЛІСТЬ
Мурок ДІМ, 10 кімнат і кра
мниця, тепер діюча. Чоловіча
і хлоп'яча галanteria.
Добрий прихід.
So. Broad St., Newark, N. J.
Продається з уваги на вік.
\$10,000 — завадку.
I. F. KASPROWICZ
21 Woodbine Ave., Newark, N. J.
ES. 5-1691

MISCELLANEOUS
Trident Agency
УКРАЇНСКА
АГЕНЦІЯ
ПРОТИ "ВІСЬ" ВИПАДКІВ
ПРИВАТНІ — ЦЕРКОВНІ
— ВІСНОВІ
15 West Street
Colonie, N. Y.
FUnion 8-2651

КНИЖКИ
КНИЖКА „ОВІВІД“
можна виписати
ЦІКАВІ КНИГИ
Софії Парфанович:
„ДІННІ ДНІ“, — новел
і нарисів. — ціна 80 ц.
„У КНЕВІ В 1940 РОКІ“
— ціна 75 центів.
Остані ТАРНАВСЬКОГО
„МОСТІ“
80 сторін.
Мистецьке оформлення
Йоана Гітловського.
Ціна \$1.25.
„СВОБОДА“
P. O. Box 346,
Jersey City 3, N. J.

МАМО!
Замов для мене в „Свободі“
калочку
РОМАНА ЗАВАДОВИЧА
Медовий Телесик
нова дуже-дуже цікава.
в коштує всього 40 центів.
Замовлення слати до:
„СВОБОДА“
P. O. Box 346,
Jersey City 3, N. J.

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга Щира і Чесна
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555